

Pribojszky Mátyás

A bűnbak

1. fejezet

A halott résnyire nyitott szemekkel, elszibbadt végtagokkal feküdt kényelmetlen, szűkre szabott nyitott koporsójában és egyre éhesebb volt. Legszívesebben felkelt volna a ravatalról, de a nyomasztó álmokból, ami ólomsúlyként nehezedett rá, sehogy sem tudott kikeveredni.

Émelygett a gyomra, mivel már napok óta nem evett egy falatot sem. Fejében folyamatosan lüktetett, zakatolt egy ér. Erejét megfeszítve igyekezett felfogni, hol van, miféle cirkusz ez körülötte, ám az erőlködés még jobban kimerítette. Pihent egy keveset, közben a ravatala körül térdeplő asszonyokra fülelt, akik egyforma ritmusban, előre-hátra dülöngve gajdolták a betanult szöveget.

– Vajon kik lehetnek, miért óbégatnak? – tűnődött. – Alighanem gyászolnak valakit. Hű, de randák!

Való igaz: a drága pénzért felfogadott siratóasszonyok fekete kendőbe burkolt fejükkel úgy néztek ki, mint nyakukat tekergető, fenyegetően károgó téli varjak. Jajveszékelésük egybeolvadt a gyászolók fájdalmas zokogásával, sóhajtozásával, és a halk, együttérző suttogásokkal.

– Ilyen fiatalon! Milyen kár érte! Még előtte volt az élet! Kegyetlen törvény a halál, ha jönni akar nem nézi, fiatal, idős, szegény, gazdag, egyformán mindegy neki.

Az a félelmetes az egészben, hogy olyan kísértetiesen valódinak látszik minden – csodálkozott a halott. Egyáltalán nem álomszerűek a vénségek, a hangok, ez a merev fekhely, a szagok, a suttogások... Szeme sarkából alakokat látott mozogni, ismerős arcokat, s ahogy könnyes arccal sajnálkoznak... Igen, akár a valóságban!...

Sokan voltak a temetési szertartáson, a csöppnyi ravatalozót zsúfolásig megtöltötték, összeszorultak, egymás hegyén-hátán szorongtak, tűt nem lehetett volna leejteni. Kívül is rengetegen álltak, legalább százötven-kétszáz ember várta, hogy elinduljon a gyászmenet a frissen kiásott sír felé. Többen előreballagtak, hogy jó helyet kapjanak, mert látni akarták, illendően siratja-e az urát a fiatalasszony.

A halott mindebből csak annyit érzékelt, hogy rengetegen vannak körülötte. Azt nem láthatta, hogy hátul a fejénél a családtagok állnak; az ifjú özvegy, akinek roggyant vállait robosztus, bozontos üstökű apja, az elhunyt apósa ölelte magához féltő szeretettel, mellettük a rokonság: nagybácsik, nagynénik, unokatestvérek; túloldalon a barátok, munkatársak sötét ruhában fekete nyakkendővel, lehajtott fejjel, kezükben virággal, amit a sírnál szándékoztak elhelyezni a koszorúk mellé.

– ... A halál egyformán igazságos és igazságtalan valamennyiünkhöz, kedves jó testvéreim – kántálta emelt hangon a pap. – Igazságos, mert nincs kivétel, előbb vagy utóbb mindannyian elindulunk a végső útra, hogy megjelenjünk a Mindenható ítélőszéke előtt és számot adjunk jó és rossz cselekedeteinkről. Mégis igazságtalannak érezzük, mi, gyarló földi emberek, mert az Isten kifürkészhetetlen akaratából mindig a legjobbak távoznak túl korán közülünk, amiként Miklós testvérünk is fiatalon, életeréje teljében adta vissza halhatatlan lelkét Teremtőjének. De ne zúgolódjunk: az Úr adta, az Úr elvette. Inkább imádkozzunk és könyörögjünk, hogy fogadja maga mellé a Jóisten, s adjunk hálát, hogy engedte eddig is velünk lenni, mint jó férj, igaz barát, korosztályának méltó példaképe, mint az anyaszentegyház hűséges gyermeke...

A pap a búcsúztató végénél tartott. Szépen, bensőségesen és szokása szerint terjengősen beszélt, felsorolta a megboldogult érdemeit, kiemelve, mennyire szerette, becsülte őt mindenki. Többször is kitért a családra, a családtagokat egyenként, külön-külön is megemlíti,

részletesen kitért a megtört szívű özvegyre és Isten kegyelmébe ajánlva az eltávozott bűnös lelkét, a hátramaradottnak vigasztalást kért a Mennyei Atyától.

– „*Porból vétettünk és porrá leszünk*” – mondotta, hangját mélabúsan rezgetve, amire a siratóasszonyok szívszakasztó jajveszékeléssel válaszoltak: „Hogy úgy van az, bizony!” „De úgy ám!”

A tömjén és a két oldalt lobogó gyertyák füstje a kiterített holttest felé lengett, körülfolyta szabadon hagyott arcát.

A koporsóban fekvő halottat egyre jobban ingerelte a kellemetlen szag. Milyen hóbortos álom ez, gondolta dideregve, bár a pap szépen beszélt, el kell ismerni, erre emlékezni fog majd.

Az már biztos, hogy egy temetési szertartást álmodik! Állítólag ez jót jelent...

Arra eszmélt, hogy rettenetesen fáj két oldalt a medencecsontja, elviselhetetlenül nyomja valami kemény. Óvatosan maga mellé pillantott, s ekkor iszonyatos sejtelve támadt:

– Lehetséges, hogy nem álmodik a jelenetet, sőt nagyon is ébren van, s hogy valóban koporsóban fekszik és igazi ceremónia folyik körülötte, melynek ő a főszereplője, őt siratják, őt búcsúztatják?

Úristen! Hogy került a koporsóba? Honnan veszik azt, hogy meghalt?

De hiszen ez örület... Jézusmária! Csak nem akarják tényleg elföldelni tévedésből? Miért tennék? Nem követett el semmit! Menekülni, menekülni, menekülni, dübörgött agyában a szó – amíg nem késő! Ha legalább szólni tudna nekik, hogy ne... ne tegyék... álljanak meg... Segítség!!! – sikoltott magában, de az ajka néma maradt.

A fojtogató füst miatt, vagy a rászakadó rémülettől, netán a letaglózó sokk hatására tudata lassanként tisztulni kezdett. Felderengett egy villanyoszlop, a zárlatos biztosíték... ő mászik fölfelé... csöpög az eső... aztán a velőtrázó ütés és a zuhanás... zuhanás a mélybe, le az oszlopról a sötétségbe... Megint hallani vélte az orvos szavait, amint lemondóan megállapítja: „ennek bizony vége, szerencsétlen fiú, kár az időt pazarolni rá...” s ő képtelen válaszolni, hogy *nem! Nem igaz!* –, nincs vége semminek, mindent hall és mindent ért csak mozdulni nem bír, mert iszonytató, jéghideg bénultság merevíti a testét az ajkát, ... majd egy márványlapon fekszik kiterítve, meztelenül...

Egyszeriben minden eszébe jutott! Hát persze! Balesetet szenvedett! Megcsapta az áram!

De hogyan jelezze, hogy él, amikor képtelen megmoccanni?

Itt fekszik tehetetlenül, koporsóba szorítva, a saját búcsúztatóját hallgatja, negyedóra múlva rálapátolják a földet, márpedig a sírból nincs menekvés, ott tényleg vége mindennek... és Zsuzsi tűri, engedi... miért nem tesz már valamit, az Istenért, hát nem látja, nem érzi, hogy... és ez az átkozott szag... a sivalkodó vénasszonyok..., a pap, ahogy elimádkozza... ez gyilkosság, ez embertelenség... igen, el akarják temetni... Láttá magát rohadni a gödörben, fehér kukacok zabálják a húsát... és soha senki sem fogja megtudni, hogy egy élő, eleven test vergődik a sírban...

A szörnyűséges látomás végképp magához térítette. Félig tébolyodottan a kétségbeeséstől, meg a fojtogató tömjénfüsttől, hangosan felnyögött és nagyot tüszentett.

– Szent Szűz Mária, hiszen ez él! – kiáltotta a legközelebb álló ember. – Krisztusom, ne hagyj el, a halott feltámadt! Nézzék!... – és vadul hanyta magára a keresztet.

A papnak elakadt a lélegzete, félbeszakította a gyászmisét és odaugrott a halott mellé. Ő is keresztet vetett, amikor látta, hogy a hulla összevissza kapálódzik és haragosan méltatlankodva, a szentelt gyertyákat feldöntögetve kikászálódik a koporsójából.

A ravatalozóban kitört a pánik!

Ahányan voltak, annyi felé próbáltak futni, de a helyiség szűk bejáratánál összetorlódtak és egymást akadályozták. A siratóasszonyok visítottak, egy terebélyes nőszemély a lehető legrosszabb helyen, éppen a küszöbnél ájult el és magával rántott néhány kifelé csörtető gyászolót. Nem sokat teketóriáztak vele, két férfi megragadta és káromkodva oldalra lökték a nőt.

A kívül várakozók értetlenül nézték a fejvesztve kitóduló népet és el nem tudták képzelni, mi történt odabent. Valaki bizonyára rosszul lett? Úgy lehet, hogy éppen az özvegy, nem lehet rajta csodálkozni. Aztán lassan eljutott hozzájuk az összezsengő rikoltozás:

– *Feltámadt! Él a halott! Hé, ide gyorsan!...*

A tömeg meglódult és mindenki igyekezett bejutni a ravatalozóba, vagy legalábbis közelebb kerülni, hogy lássák a nem mindennapi csodát, de ezzel csak még tovább fokozódott a zűrzavar, mert a kifelé törtetőknak elállták az útját. Hamarosan elcsattant az első pofon is: egy gyerek volt a szenvedő alany, aki harsányan kurjongatva a sírnál gyülekezők felé rohant, vinni a hihetetlen hírt. Szegény kölyök ott kapta a fülest az apjától, amiért még itt is hülyéskedik. Ám a következő percben már mások is megerősítették az ártatlanul elvert gyerkőc szavait, de az már hiába bőgött minden erejével, a kutya se törődött vele, loholt mindenki lélekszakadva vissza a ravatalozóhoz.

Az özvegy, amint meglátta a férjét méltatlankodva, dühösen szentséggelve lecihelődni a ravatalról, először kis híján elájult, nekidőlt az apjának, de a következő pillanatban már a boldogságtól esztét veszítve repült és ölelte, csókolta a halotti leplét ráncigáló-tépkedő alakot, ahol érte.

– Visszajöttél! Visszajöttél! Miklóskám! Drága egyetlenem! Hát nem haltál meg?

– Az Úr csodát tett! Meghallgatta imáinkat! – próbálta túlkiabálni a ricsajt a pap, aztán látva, hogy senki se törődik vele, s hogy az ő személyére itt már az égvilágon semmi szükség, gyorsan intett a két ministráns gyereknek. Reverendáját térdig felkapta, hogy ne gátolja a futásban – pipaszár, meztelen lábszára meglehetősen komikus látványt nyújtott –, és a füstölőt meg a jókora imakönyvet cipelő, összezavarodott gyerekekkel együtt, a kíváncsiskodókat félresodorva nyargalt a temetőgondnok irodájába, elújságotlani az esetet, de elkerülték egymást.

A temetőgondnok az ellenkező irányból érkezett loholva, homlokáról patakokban ömlött a víz. Ahogy odaért a megüresedett koporsóhoz, lecövekelt, hűledezve bámulta a halott férfit és érthetetlenül motyogott valamit maga elé. A halott, még mindig kissé kóvályogva, a feleségét nyugtatta. Arca ólomszürke volt, de már kezdett visszatérni belé a szín, sőt mosolyogni is tudott. Adjon valaki egy cigarettát, de tüzet is, mert gyufám sincs, ott maradt a túlvilágon. – mondta a mellette állóknak, csak úgy találomra – s pimaszul vigyorgott hozzá.

– Ne sírj már, na, itt vagyok, látod, nem olyan könnyű éntőlem megszabadulni, még a más-világról is visszaszöktem, csakhogy veled lehessenek – mondta és göcögve nevetett hozzá. Az a néhány ember, aki még ott maradt, szörnyülködve hallgatta és a Miatyánkot mormolta.

– Mutasd magad! – lépett a feltámadt férfi mellé az após és jó erősen megrázta a vállait. – Megörülök, ha arra gondolok, hogy néhány perc és elevenen temettünk volna el. Édes fiam! Uram, én Istenem, bocsáss meg nekünk, bűnösöknek! – bömbölte torkaszakadtából, bozontos haját tépve. Elpityeregte magát, mire újból kitört az általános zokogás.

Legjobban az idős gondnok volt megrémülve.

– Jóságos Isten! Mi lesz ebből? – tördelte nekikeseredve a kezeit. Ez volt gondnoki pályafutása során a második eset, amikor tetszhalottal volt dolga és az elsőnél alig úszta meg a börtönt, lévén, hogy a halott a járási párttitkár volt. Azt meg a gyertya lángja térítette magához, a

fülét csípte meg a láng, s amikor megtudta, hogy egyházi szertartással akarják eltemetni, őellene indított pert. Még szerencse, hogy a család elsimította az ügyet.

– Ha kisírták magukat, jöjjenek az irodámba, fel kell venni a jegyzőkönyvet. – mondta, mert hirtelen más nem jutott az eszébe.

Ezzel már indult is, hagyta, hadd örüljenek egymásnak. Neki most sokkal sürgősebb dolga van.

Értesítenie kellett a feletteseit.

2. fejezet

Káló Miklós már akkor érezte, hogy valami nincs rendben nála, amikor rákötötte cipőjére a mászóvasat, hogy felmásszon a villanyoszlopra, kicserélni a viharban megrongálódott biztosítékot.

Mintha apró karikák táncoltak volna a szemei előtt, amit bizonyára a kimerültség okozott. Előfordult máskor is, nem vetett rá ügyet, no meg nem is volt idő a nyavalygásra: a község nem maradhat áram nélkül! Rádiótelefonon beszólt a helyi teherelosztóba, hogy most indul az oszlopra, döntsék el végre, árammentesítik a vonalat vagy marad feszültség alatt, de választ nem kapott: valami lehetett a készülékkel, mert csak recsegést hallott, semmi mást.

Mindegy, gondolta, az imént már úgyis beszélt az ügyeletes elektrikkussal, s annak van vagy tíz perce, ennyi idő alatt háromszor is kiiktathatták a rendszert, ha akarták. Nem szabad hozzáérnie a másik vezetékekhez, így semmi veszély nem fenyegeti.

Elindult a villanyoszlopon. A mászóvas fogait keményen belevágta a fenyőfába, a biztonsági övet lépésről lépésre emelte egyre följebb. Ezerszer csinálta már, nem volt benne semmi rendkívüli, akár behunyt szemmel is csinálhatta volna. Amikor felért az oszlop tetejére, derekát nekifeszítette az övnek, kesztyűs kezével kezdte leszerelni a megfeketedett, elégett biztosítékot.

Időközben ismét szemerkélni kezdett az eső. Le kéne mászni – gondolta futólag –, megvárni, míg eláll, de alig-alig szitált pár csepp. Ezt a két-három percet ki fogja bírni, majd igyekszik gyorsan végezni, egyelőre ideiglenesen, aztán majd befejezi, ha tisztul az idő. Csak ez az orkánszerű szél ne volna, majd elrepíti az embert, az oszlopot is mozgatja.

Az esőszemek végigcsurogtak a védőkesztyűjén, ráfolytak a karjára, onnan a ruha alatt le egészen a bokájáig. Úgyes, gyors mozdulatokkal dolgozott, s már ott tartott, hogy mindjárt veszi a rádiótelefonját és jelenti, hogy rákapcsolhatják a feszültséget, amikor óriási széllelés érte.

Megbillent és ösztönösen nyúlt valami kapaszkodó után. Szerencsétlenségére nedves jobb kezével azt a vezetéket kapta el, ami valóban nem volt áramtalanítva.

Agyatszaggató, éles ütést érzett, forróság futott át egész testén.

Abban a pillanatban elvesztette az eszméletét.

Lentről, a hatalmas szikrázás mellett annyit láttak, hogy a szerelő hang nélkül lóg a levegőben és rángatózik. Aztán a rángás is megszűnt, térdei összezsugorodtak, feje lekókadott. Ernyedt kezéből kihullott a rádiótelefon, le a sáros földre.

Társas reszkető ujjakkal pötyögte be a teherelosztó hívószámát, ahol azonnal bejelentkezett a szolgálatos elektrikus.

– Mi van? – kérdezte türelmetlenül. – Mit totózártok annyit, miért nem kezditek már?

– Azonnal... ! Gyorsan! – lihegte a segítő. – Miklós fenn van az oszlopon! Lehet, hogy meghalt! Áramtalaníts!!!

3. fejezet

A vizsgálatnak annyit sikerült kiderítenie, hogy Káló rádiótelefonja a nedves időben meghibásodott és hol működött, hol nem. Amikor a teherelosztónál bejelentkezett, még hallották egymást, de Miklós a választ már nem értette. A elektrikus megnyugodott, azt hitte, a szerelő kapcsolta ki a készülékét. A szélvihar miatt egyszerre négy-öt helyszínen is dolgoztak az emberek, nem sokat töprengett hát, hanem rohant intézni azt, ami éppen soron következett. Kálóék ráérnek – vélte jóhiszeműen –, egyszerű rutinmunka. Különben is úgy ítélte meg a helyzetet, hogy egy vacak biztosítékcseré miatt fölösleges feszültség-mentesíteni a teljes vonalat.

Szabályosan járt el, jogában volt ilyen döntést hozni.

A mentősök első ránézésre megállapították a halál beálltát. Káló teste merev volt és hideg, légzés, szívhang semmi, újraélesztési kísérletnek az égvilágon semmi értelme, nem is próbálkoztak. Azt tették, ami a dolguk: telefonáltak a rendőrségnek és a hullaszállítóknak, akik beviszik a kórházba. Majd az orvos, mint halottkém elvégzi a tennivalókat – gondolták –, ez már az ő hatáskörébe tartozik. Csak fölöslegesen pocsékolnák az időt, szabadkozott a fiatal mentőorvos sajnálkozva, ráadásul három sürgős hívásuk is érkezett idejövet, a másik kocsi meg ott áll a garázsban már egy hete, üzemképtelen állapotban, gumik nélkül. Nincs pénz a javításra, érvelnek örökké a főnökök és bármilyen szomorú belátni, igazuk van.

Már fordultak is, száguldottak szirénázva a következő helyszínre.

A kiérkező rendőrség immel-ámmal lefolytatta az ilyenkor kötelező vizsgálatot, kihallgattak néhány személyt, és egy-kettőre lezárták az ügyet. Hibát egyedül a szerelőnél állapítottak meg, ő viszont már nem volt felelősségre vonható. A jegyzőkönyvben leszögezték, hogy a szerencsétlenül járt fiatalember tragédiájáért senkit sem lehet munkában elkövetett hanyagság vétségével vádolni.

A fegyelmi tárgyaláson azt is megállapították, hogy Kálónak tilos lett volna felmennie a vizes oszlopra, vagy ha már felment, amint újból eleredt az eső, azonnal le kellett volna jönnie. Tudhatta, hogy a legtöbb esetben ezt a munkát feszültség alatt végzik, miként most is, vagyis áramtalanítani nem okvetlenül szokás, ettől függetlenül 380 voltal nem lehet könnyelműsködni, még egy közönséges biztosítékcserénél sem.

– Így írja elő a munkavédelmi szabályzat, aminek ismeretét a dolgozó saját kezű aláírásával igazolja – védekezett jogosan a művezető-elektrikus, amikor Zsuzsi, a feleség, „*Gyilkosok!*”-kiáltással berontott az irodába.

A művezetőt jelképes, felfüggesztett pénzbírsággal sújtották, az orvost megrovásban részesítették, ügyét átadták a megyei orvosi etikai bizottságnak, ahol rövid idő múlva megszüntették az eljárást, miután az orvos döntését nem találták kifogásolhatónak. A vállalat vezetősége Kálónénak huszonötezer forint rendkívüli segélyt utalt ki, tekintettel arra, hogy mégiscsak munkavégzés közben következett be a baleset. Egyébként a megszavazott összeg 50 ezer volt, de hogy, hogy nem, a fele elkeveredett valahol. Nem voltak hajlandók saját halottjuknak tekinteni az elhunytat, arra hivatkozva, hogy a villanszerelő megszegte a biztonságtechnikai előírásokat, miáltal a vállalatot nem terheli sem jogi, sem erkölcsi felelősség. Vigyázott volna jobban, akkor nem történik meg a baj – közölték némi cinizmussal. Küldtek egy szerény, olcsó, kis koszorút, ezzel részükről el volt intézve a dolog.

A kórház, ahová a holttestet szállították, különösebb céció nélkül kiadta a temetési engedélyt, az azonnali boncolást nem látták indokoltnak. Ők is úgy voltak vele, hogy éppen elég gondjuk-bajuk van, az ágyszámcsökkentéssel járó elvonás és létszámleépítés mellett a kórháznak nem érdeke a tetem őrzése, a fölösleges pluszki költség, mindenki jobban jár, ha mielőbb túlesnek az egészen. Szegény fickónak már úgymint mindegy, a feleség meg örüljön, hogy egy csomó szaladgálástól, ügyintézésről, pluszkiadáستól megkímélik.

Utólag mindenki felháborodva taglalta a felelőtlenség és a kapkodás elképesztő összecsúszását, esetleges következményeit, és ki-ki a maga módján igyekezett levonni a tanulságot.

A temetést a baleset napját követő harmadik napra tűzték ki.

Mivel az elhunyt árva gyerek volt, nevelőintézetben nőtt fel, nem kellett távolban élő rokonokat értesíteni. A községbeliek kedvelték a jó kedélyű, ügyes kezű villanyszerelőt, a helyi futbalcsapat éles szemű, merész kifutásairól híres kapusát, akit több megyei klub is szívesen leigazolt volna, de ő nem volt hajlandó feladni a szakmáját és otthagyni a családot, a falut, amely befogadta és szerette, otthont adott neki.

Sokan felkeresték a zokogó, összetört szívű özvegyet és részvétüket fejezték ki.

Sajnálták szegény Zsuzsit: tavaly temette el – két hónapos különbséggel – mindkét nagyszülőjét aztán édesanyját, és most még ez is!...

– Hej, ha a jó Isten meglátogat valakit, azt nagyon meglátogatja – mondták megrendülve.

Zombori Ottó igazgató személyesen hozta el a huszonötezer forintot és egy részvétnyilatkozatot is elmormogott a maga és a dolgozók nevében.

Állást ajánlott a fiatalasszonynak, ami azért is szép gesztus volt, mert alig egy hónapja, hogy átszervezés címén kiadták a munkakönyvét neki is, s rajta kívül még ötvenvalahány embernek.

Zsuzsi a pénzt még aznap elköltötte a temetkezési vállalat irodájában, sőt további kölcsönöket volt kénytelen felvenni ismerősöktől, rokonoktól, pedig a koporsót a nagybátyja, Kemény Pál asztalosmester készítette önköltségi áron. A legegyszerűbb temetést kérte, de hiába, megmutatták az árjegyzéket, alkudni nem lehetett.

Fejfát is Pali bácsi ácsolt össze és saját kezűleg írta rá fekete zománccfestéssel:

ITT NYUGSZIK KÁLÓ MIKLÓS.

ÉLT 25 ÉVET.

**EMLÉKÉT MEGŐRZIK ÖRÖKKÉ HŰSÉGES FELESÉGE,
SZERETŐ APÓSA, ROKONAI ÉS BARÁTAI.**

NYUGODJ BÉKÉBEN! FELTÁMADUNK!

Honnan is sejthették volna, hogy ez hamarabb bekövetkezik, mint a végítélet!

4. fejezet

Miklós csodálatos feltámadásának híre futótűzként terjedt el a faluban, aznap este nemigen akadt család, ahol nem erről folyt volna a beszélgetés.

Csöppet sem örült a körülötte csapott nagy hűhónak, de lehetetlenség volt kitérni előle. Jöttek a rokonok, barátok, ismerősök, de jöttek a sose látott vadidegenek is, jószerével reggeltől estig tele volt a ház, gratuláltak, a kezét szorongatták, lépten-nyomon megállították az utcán, kérdezték, faggatták, milyen volt a túlvilágon, – a végén már alig merte elhagyni a szobát.

Nem maradhatott el az egyház sem: a pap, aki a temetési szertartást végezte, felajánlotta, hogy ingyen tart egy hálaadó misét három alkalommal. Meg kell köszönnünk – mondta szent áhítattal –, hogy könyörgésünket kegyes szívvel fogadta az Úr és visszaadta szereteteinek az elhunytat. Csoda történt! – emelte fel figyelmeztetően a kezét. – Figyelmeztetés a bűnös világ felé, hogy az ima ereje minden akadályt legyőz, ha az Úr akarja, lám, még a halált is.

Ráadásul valamelyik alacsonynézetszerű magántévé-csatorna élelmes riporternője megszi-matolva a szenzációt, addig-addig hízelgett, erőszakoskodott, amíg el nem érte, hogy Miklós kamera előtt nyilatkozzék neki. A nagyszobában volt a felvétel, a reflektorokat csak úgy tudták bevinni, hogy a fele bútort kihordták az udvarra.

– Mit érzett, amikor felébredt? – tette fel az első kérdést.

– Képzelterti, mennyire be voltam sza... ööö... izé, bocsánat... gyulladva, amikor kiderült, hogy nem álmodom, hanem igazi koporsóban fekszem.

– És az idő alatt, amíg... hogy is mondjam... kvázi halott volt?...

– Elnézést kérek, mit jelent az, hogy *kvázi*?

– Hát... – a riporternő ideges lett, de igyekezett nem kimutatni –, ez azt jelenti, hogy olyan *mintha* halott lett volna. Vagyis tetszhalott.

– Ja, értem már! Szóval *mintha*... persze így is mondhatjuk. Ami azt illeti, akkor ott a ravatalozóban nem olyannak tűnt a helyzet, *mintha* tréfálnának velem... Az a koporsó nem *kvázi*, hanem nagyon is valóságos volt. Na mindegy. Nos, nehéz válaszolni. Furcsa, ködös emlékeim vannak. Arra határozottan emlékszem, hogy valamiképpen felfogtam a környezetet, de nem igazán tudtam... lehet, hogy pontatlanul fogalmazok... szóval... nem tudom... Még abban sem voltam biztos, hogy meghaltam-e igazán, vagy élek, s hogy engem temetnek-e, vagy valaki mást. Lassan, fokozatosan tértem magamhoz.

– Sokan arról mesélnek, hogy a klinikai halál pillanataiban különös fényességet és csodálatos örömezzést tapasztalnak. Ön élt át hasonlót?

– Ha lett volna ilyen, bizonyára emlékeznék rá.

– Mégis... erőltesse meg az agyát! Hátha valami eszébe jut. Egy átívelő szivárvány, angyalok éneke, akármilyen...

Miklós elmosolyodott és kacsintva mondta:

– Hát ha megfizetik, éppenséggel én is mesélhetek ilyesmit, de attól tartok, nem lesz benne sok köszönet. Nem túl erős a fantáziám Elnézést, ne haragudják! – tette hozzá gyorsan.

A nő nagyon dühös lett, mélységesen megsértődött, de negédes mosollyal palástolta, csupán szemei szikráztak a haragtól.

– Kérem, ezzel ne tréfáljon. Sokak számára ez halálosan komoly dolog. Inkább koncentráljon!

Miklós összeráncolta a homlokát és minden idegszálával próbálta visszaidézni a halotti időszakát, de hiába. Kissé megszedült az erőlködéstől – ez volt az összes eredmény.

– Jó, felejtsük el, kár erőltetni – hagyta rá a riporternő. – Most hogy van? Történt valami elváltozás a szervezetében? Érez valamit?

– Talán egy kevés zsibongást. A fejemben állandóan duruzsol egy füttyülő hang. Azelőtt ez nem volt. Remélem, elmúlik.

– Az orvosok mit mondanak?

– Semmit! Mit mondhatnának? – legyintett Miklós. – A felébredésem után megvizsgáltak. Egy egész napig voltam bent, de az ellenségemnek se kívánom. Mindenáron azt akarták bebizonyítani, hogy szimuláltam. Persze, értem én, féltek a felelősségrevonástól, amiért képesek lettek volna elevenen eltemettetni egy embert. Ki is lehetne hibás, ha nem a dolgozó?

– S mi lett az eredménye a vizsgálatoknak?

– Még nincs vége. Hallottam, hogy az orvost is kikérdezték, megrovást kapott, de én nem kívánom, hogy megbüntessék. Nem akarok feljelentést tenni ellene.

– Hogy létezik az? Hiszen hajsza! híján a sírba küldte magát.

– Nem hinném, hogy szándékosan tette. Láttam, mi folyik ott a kórházban, tisztára bolondok háza. Amióta van ez az ágyleépítési örület...

– Ebbe talán most ne menjünk bele – állította meg sietve a riporternő Miklóst. – Arról beszéljen, mik a további tervei.

– Természetesen dolgozni szeretnék. Holnap akarok jelentkezni a munkahelyemen.

– Olyan biztos benne, hogy visszaveszik? Maga hivatalosan még mindig halott, belegendolt ebbe? El kell intéznie, hogy ismét az élők között tartsák nyilván. Új személyi igazolvány, stb., stb...

– Remélem, csak tréfál – komorodott el a riportalany.

– Lehet. Mindenesetre, sok sikert kívánok az új életéhez! Ennyi! – intett a nő az operatőrnek.

– Köszönöm – mondta hökkenten Káló Miklós, de azért illedelmesen belemosolygott a kamerába. Sok értelme nem volt, ezt a műsort kevesen nézték, s aki mégis rászánta magát, az nem hitt az egészről egy szót sem.

Kivéve azt a ravasz képű, alacsony, vézna kis embert, akinek a riport hallatán nem mindennapi ötlete támadt. Meg volt győződve arról, hogy élete legnagyobb üzleti lehetőségét fedezte fel.

5. fejezet

Zombori Ottó zavartan feszengett az íróasztala mögött. Szemben vele Káló Miklós ült, munkára jelentkezett. Feltámadása óta két hét telt el, már nagyon unta az otthoni semmittevést.

– Akár holnap kezdhetnék, igazgató úr – buzgólkodott. – Beszélgettem a fiúkkal, mondták, nagyon sok a meló, elkél a dolgos kéz. Csak egy kérésem van.

– Igen? S mi lenne az? – kérdezte mogorván Zombori.

– Ne tessék engem ismét csoportvezetőnek tenni. Dömötör Anti nem venné jónéven a visszaminősítést. Kitűnő szakember, megérdemlte az előléptetést. Nem ő tehet arról, hogy így alakult... hiszen tetszik érteni. Jó nekem beosztott szerelőként is.

– Szép, hogy ilyen belátó. Ám sajnós a helyzet ennél lényegesen bonyolultabb. Maga... hogy is mondjam... elhunyt, – fogadja részvétem! Tette hozzá, kissé idétlen előredőléssel, Miklós mi mást tehetett volna, megköszönte a részvétnyilvánítást. – Az érvényes szabályok értelmében, annak rendje, s módja szerint kihúztuk a nevét, leírtuk a létszámból, a felesége bemutatta a halotti bizonyítványt, felajánlottunk neki egy takarítónői állást. Magának jelenleg se társadalom-biztosítása nincs, egészségügyi ellátásra nem jogosult, és táppénzt sem kaphat. Ugyanakkor kifizettünk a nejének 25 ezer forint rendkívüli temetési segélyt...

– Nagyon szépen köszönöm! El is ment a pénz a koporsómra, a temetésemre, koszorúra, még kevés is lett. Alig látszunk ki az adósságból.

– Elhiszem, nem kételkedem benne. Mostanában drága mulatság meghalni. Az embernek kétszer is meg kell gondolnia az ilyesmit. Csak az a baj, kedves Káló úr, hogy mint utólag kiderült, ezt a pénzt jogtalanul használták fel, ezért haladéktalanul, záros határidőn belül vissza kell fizetniük. Ráadásul, maga is jól tudja, leépítés folyik a vállalatnál.

– Hogy-hogy visszafizetni? Miből? – lepődött meg Miklós. – Örüljenek, hogy egy dolgozójuk visszatért az életbe, nem megbüntetni, inkább feltámadási jutalmat kellene adni neki az újrakezdéshez.

– Örülni, örülünk is, de maga már nem a mi dolgozónk. Hivatalosan nézve maga elhalálozott. Két választása van. Vagy megmarad az „*elhunyt*” bejegyzés mellett és akkor elfelejtjük a segélyt, özvegyi jogon a felesége is megtarthatja az állását, ellenkező esetben kénytelenek leszünk visszakövetelni a kifizetett pénzt kamatostól, két héten belül, és fel kell jelenteni magukat nem szándékos csalás miatt, magyarán bírósági eljárást indítunk a felesége ellen.

– De hiszen látja, hogy élek.

– Hát persze, hogy látom, nem vagyok vak, de ez jogi szempontból nem több, mint pusztán magánvélemény. Papíron is be kell bizonyítani. Van személyi igazolványa?

– Hogy lenne? – fehéredett el Miklós a kérdésre. – A feleségem leadta az önkormányzatnál, amikor kiállították a halotti bizonyítványomat. Meg a jogosítványt, útlevelet, mindent. Uramisten!... Eddig ez meg se fordult a fejemben.

– Látja, látja... ! – enyhült meg Zombori, látva, hogy a másik hajlik az értelmes szóra. – Mint mondtam, maga hivatalosan nem létezik. Vagyis ahhoz, hogy valamelyik eljárás megindulhasson, akár a munkába állása, akár a kifizetett segély visszafizetése vagy elengedése ügyében, először az szükséges, hogy újból bejegyeztesse magát az élők sorába. Ne aggódjon, egy-kettőre elintézheti.

– Örület! – hebegte elképedve Miklós. – Megmondom őszintén, ha nem tetszik elmagyarázni, soha eszembe nem jutott volna. Most már értem, mire célzott a tévés nő.

– Márpedig erre gondolnia kellett volna, kedves barátom. Nem lehet csak úgy ide-oda szaladgálni a halál és az élet, a temető és a gyárkapu között mindenféle papír nélkül. Maradjunk annyiban, hogy maga hoz nekem egy igazolást arról, hogy él, aztán majd meglátjuk, mit tehetünk. Nem féljen, nem vagyok az ellensége, elhiheti. – Felállt és mereven kezet nyújtott. – Káló úr sok szerencsét kívánok, a második életéhez!

– Szó szerint ugyanezt mondta a riporter is. Még egy kérdést, ha megengedi, igazgató úr. S ha a szakszervezethez fordulnék? Nem azért, hogy kötzködjek, hanem...

– Ugyanez lenne a válasz. Maga már nem tagja a szakszervezetnek sem, ezért nem is intézkedhetnek az érdekében. Ők is csak az élőkért vállalnak felelősséget, márpedig maga... érti.

– Hát persze – felelte Miklós csüggedten –, én halott vagyok. De azért köszönöm a hozzám való jószágát és a tanácsait. Innen most egyenesen az önkormányzathoz megyek, megpróbálom elintézni az iratokat.

6. fejezet

A fiatal, tapasztalatlan jegyző fejét vakargatva nézett az íróasztal túloldalán ülő Káló Miklóusra és kényszeredetten mosolygott.

– Tehát vissza szeretné kapni a személyi igazolványát – ismételte meg az ügyfél kérését, jól megrágva minden szót.

– Igen – válaszolta Miklós, hozzátéve: – És persze nem csak azt, hanem mindent, amit a feleségem leadott a halálom másnapján. A jogosítványomat, az útleveletem. Sürgős, mert a vállalatához nem vesznek vissza az igazolvány nélkül.

– Hm. Nyilvánvaló, ez természetes, halott embert nem alkalmazhatnak. – A jegyzőn látszott, hogy iszonyú zavarban van. Ilyen fonák helyzet még nem fordult elő amúgy se hosszú gyakorlatában. – Hát nézzük csak, mit tehetünk, először is... – tétovázott, húzta az időt –, az iratokat még aznap, ahogy a felesége leadta, továbbítottam a megyéhez, mert így írja elő a törvény. Másodszor...

– Adjanak ki egy új személyit – kottyantotta közbe türelmetlenül Miklós.

– Na látja, ez az, ami lehetetlen – borult el a jegyző arca. – Attól tartok, ez nem megy olyan simán, ahogyan képzelem. Magát egyszer már annak rendje s módja szerint bejegyezték a halotti anyakönyvbe. Milyen alapon húznák ki onnan? Elnézést, tévedtünk? Ki vállalja a felelősséget?

– Azon az alapon, hogy élek. Hogy mégsem haltam meg. Igenis, tévedés történt. Ezért senkit nem lehet felelősségre vonni, vagy ha mégis, az semmiképpen nem az anyakönyvvezető, és főként nem én.

– No persze, kétségtelen. Ezt senki sem vitathatja. Csakhogy az anyakönyvvezetőnek sincs joga javításokat eszközölni megfelelő igazolás csatolása nélkül, önkényesen.

– Akkor tessék igazolni, hogy eleven vagyok, hogy tetszhalott voltam. Tapogasson meg!

– Én? – tárta szét karjait a jegyző. – Milyen jogon igazolhatnám éppen én? Nem vagyok se orvos, se szakértő, hogy ilyen súlyos kérdésekben dönthetnék. Ha egy halottról nem jelenthetem ki, hogy meghalt, az élőről sem, hogy élő.

– Akkor állítsanak ki egy új születési anyakönyvi kivonatot.

– Egy elhunyt felnőttnek? És mit írjunk bele, nem mondaná meg? Hogy feltámadván halottaiból újjászületett ekkor meg ekkor, huszonvalahány éves korában? No de Káló úr, ezt maga sem gondolhatja komolyan, rajtunk röhögne a fél világ és igazuk volna.

– De könyörgök, lássa be, mégsem járkalhatok igazolvány nélkül. Mi lesz, ha az első rendőr megállít és igazoltat, mert mondjuk nem a zebrán mentem át, mit mondok neki? Hogy félreértésről van szó, én nem élő ember vagyok, meghaltam, nem is létezem, ezért rám nem vonatkoznak a közlekedési szabályok?

– Nem, ezt nem mondhatja, mert azonnal a bolondok házába csuknák – ismerte el a jegyző.

– Vagyis, ugyanoda jutottunk, ahonnan kiindultunk. Tehát mi legyen?

– Micsoda örület! Jézusom! – dörzsölte verejtékező homlokát a fiatal jegyző. – Szerintem el kéne mennie abba a kórházba, ahol a feleségének kiadták a holttestet... illetve... ööö... elnézést, már egészen összezavarodom, szóval úgy értem, hogy a temetési engedélyt és ott kérni egy papírt, hogy vissza az egész, a maga halála nem érvényes, él, feltámadt. Amint ezt

az igazolást bemutatja, 24 órán belül megkap minden iratot. Lám, lám, nem is olyan bonyolult ez, mint első látásra tűnt.

– Nem kaptam kórházi kezelést. A boncteremből egyenesen a hullaházba vittek. Még szerencse, hogy nem kezdtek miszlikre aprítani

– Szerencse bizony! Éppen ezért, kérje tőlük. Egy cég, a boncterem, a hullaház is hozzájuk tartozik.

– Jó, rendben van, megpróbálhatom – Miklós belátta, hiába vitatkozik a jegyzővel, az ő keze is meg van kötve. Szabály az szabály, nincs mit tennie.

Ám a kórházban sem volt több szerencséje.

Az igazgató-főorvos, amikor elmondta, mi járatban van, fancsali képet vágott és nem volt hajlandó az igazolást kiadni.

– Ne haragudjon – mondta ridegen –, csak nem fogom magam és a kórházamat köznevetség tárgyává tenni azáltal, hogy egy élő, eleven embernek kiadok egy tanúsítványt arról, hogy nem halt meg. Követelje attól, aki halottá nyilvánította.

– A maguk embere csinálta! Ha kell, beperelem a mentőorvost és a halottkémet, az egész kórházat, holott eszem ágában sem volt, de értse meg, amíg nincs személyi igazolványom, sehol nem állnak szóba velem. A biztosítótól egyenesen kizavartak, azzal, hogy örüljek, hogy élek. Márpedig az Önök igazolása nélkül sehol nem állnak velem szóba.

– Na és, nincs igazuk? Nézze, jóember, engem nem érdekel, csináljon, amit akar, indítson pert, a maga dolga, de engem-minket hagyjon ki a játékból. A mentőorvos és a halottkém ügyét különben is már megtárgyaltuk és lezártuk. Egyszerű megrovást kaptak mindketten, mivel nem lehetett rájuk bizonyítani, hogy halált okozó gondatlanságot követtek volna el, elvégre maga él és virul. Kétszer nem lehet valakit megbüntetni ugyanazért, ez alkotmányellenes és sértené a személyiségi jogokat.

– De ha egyszer élek és virulok, ahogy az imént mondta, adja írásba.

– Arról szó sem lehet!

– Akkor legalább vegyen betegállományba, valamiből élnem kell – fogta könyörgőre Miklós.

– Egy halottat betegállományba, uram? Maga megőrült! Azonnal visszavonnák a diplomámat! Miért nem megy a rendőrségre? Ők foglalkoznak az ilyen különleges esetekkel.

– Rendőrség?... – Miklós elgondolkodott. – Nem is rossz ötlet! Lehet, hogy igaza van. Köszönöm, főorvos úr, megfogadom a tanácsát. Még csak egyetlen kérdést, ha megengedi: mi történne, ha most hirtelen rosszul lennék? Mondjuk elájulnék és...

– Ne is folytassa! Természetesen mindent elkövetnék az érdekében, hogy meggyógyítsam. Erre kötelez az orvosi esküm.

– Nem érez valamiféle ellentmondást? Itt állok elevenen, makkegészségesen, de úgy kezelnek, mint halottat, csupán mert egy orvos melléfogott és ezt leírta. S most azt állítja, ha beteg lennék, segítene rajtam. Egy halotton? S ha behúznék egyet? Beperelne? Egy halottat?

A főorvos roppant dühös lett.

– Tudja mit, Káló úr, menjen maga a fenébe. Engem akar leckéztetni? Végeztem! Tűnjön el!

Miklós úgy döntött, hogy egyenesen a megyei rendőrfőkapitánytól kér személyes meghallgatást. Az ezredes nagyon készségesen már a következő héten fogadta, udvarias volt, leültette, cigarettával, kávéval kínálta és megkérdezte, miben lehet a kedves ügyfél segítségére.

– Szeretnék a rendőrségtől egy igazolást kapni arról, hogy életben vagyok – mondta Miklós röviden, velősen.

– Érdekes! Nagyon tetszik, kíváncsian várom, hová akar kilyukadni? Sok faramuci kérést intéztek már hozzám, de ilyet még nem – nevetett a főkapitány. – Azt hiszem, ennek nem lesz akadálya. És mi okból kell önnek ez az igazolás? Hol kívánja bemutatni? Talán a feleségének vannak bizonyos kétségei afelől, hogy... elnézést kérek, rossz vicc volt. De félre a tréfával, mi a problémája? Hallgatom, uram. Nyugodtan mondjon el mindent, legyen meggyőződve arról, hogy mi a polgárokért vagyunk. Szolgálunk és védünk! Tehát...?

– Hol is kezdjem... – bizonytalankodott Miklós, akit meghatott az ezredes kedvessége.

– A legelején – mondta a főkapitány és jelentősegteljesen az órájára pillantott.

– Igenis. Akkor onnan kezdem, hogy múlt hónap 11-én, délelőtt kilenc óra harminckor meghaltam. 13-án 14,30-kor volt a temetésem, de... – tovább nem folytathatta, mert a főkapitány idegesen közbevágott.

– Egy pillanat! Várjunk csak... Hogy mondta? – és lábával megnyomta a riasztógombot az íróasztal alatt.

– Jól tetszett érteni. Tessék, a halotti bizonyítványom – nyújtotta át a papírt. – De aztán, már a koporsóban, valamiképpen felébredtem és most nem akarják elismerni, hogy élek. Nincs személyi igazolványom se, mert az asszonynak le kellett adnia a temetésem előtt.

A főkapitány sajnálkozva nézte a pirospozsgás, jóvágású, nagyon is életerős ügyfelet. Milyen kár ezért a masszív fiatalemberért. Látszik, hogy nem egy minden hájjal megkent szélhámos típus, nem bűnöző, a becsületes képével sose merne ilyen szemtelen trükkkel előhozakodni, ha nem volna baj az agyával. De azért azt mégse kívánhatják tőle, hogy elmebetegekkel foglalkozzék. Arra valók az orvosok, nem? Már megbánta, hogy fogadta, de ki tudhatta előre, kiféle, miféle?

Nyílt az ajtó és négy vállas, öles termetű, zord ábrázatú rendőr lépett be, kezükben gumibotot és bilincset tartottak. Egyikük – magas, széles vállú főhadnagy – előrelépve jelentkezett:

– Parancs, ezredes úr!

– Semmi, még semmi, várjanak, legyenek felkészülve... – mondta a főkapitány és szemével jelzett a rendőröknek, hogy egyelőre maradjanak nyugton, de álljanak készenlétben. – Ezt az aranyos ügyfelet kísérik át a megyei kórházba és mondják meg, hogy legyenek mindenben a segítségére. Én kérem. De nagyon vigyázzanak rá: az úr *halott*. Világos? – nyomta meg figyelmeztetően a szót. – Ő maga mesélte az imént, hogy múlt hónap 11-én meghalt és 13-án volt a temetése. Pedig, ahogy elnézem, alig látszik rajta. Értenek engem, ugye? – és intett a szemöldökével.

A rendőrök ugyan nem értették, de tudták a kötelességüket. Közrekapták a megdöbben Káló Miklóst és szorosan megragadták a karjánál fogva.

– Na, indulás a mennyországba! – vezényelt a főhadnagy és lökött egyet a „halotton”.

Miklós most ébredt rá, mit akarnak vele tenni. Nagyon megijedt, kitépte magát a rendőrök markából és odaugrott a főkapitány íróasztalához.

– Bocsánat, ezredes úr, itt egy szörnyű félreértés történik, már ne tessék haragudni. Nem bolondultam meg, az eszemnél vagyok. Baleset ért, megcsapott az áram és...

– Vigyék! – mondta szigorúan az ezredes.

A rendőrök nem sokat teketóriáztak, rácsattintották Miklós csuklójára a bilincset és se szó, se beszéd, terelték az ajtó irányába. Miklós rúgkapált, ordított, káromkodott, de a rendőrök annál keményebben fogták, lábai a levegőben kalimpáltak. Egy perc múlva a járőrkocsiban ültek és további öt perc múlva megálltak a megyei kórház pszichiátriai részlegének bejárata előtt. Útközben Miklós könnyörögve próbálta elmagyarázni, hogy semmi baja, nem örült meg, papírja van róla, hogy halottá nyilvánították, de ha így megy tovább, tényleg be fog dilizni.

A rendőrök rá se bagóztak, egykedvűen hallgatták a gyanúsítottat. Megszokták már, hogy csupa „ártatlant” kell előállítaniuk. Különb is, parancs az parancs, nincs visszadumálás!

Amikor kiszálltak, a főhadnagy levette a bilincset Miklós kezéről, hogy mégse úgy kísérik a szerencsétlent a többi beteg szeme láttára az orvoshoz, mint egy bűnözőt, hiszen egyébként olyan tisztességes ábrázata van.

– Aztán viselkedni ám! – fenyegette meg az ujjával a foglyot.

Miklós – hirtelen elhatározásból-e, vagy félelmében, nem tudni –, fantasztikus gyorsasággal rohanni kezdett keresztül a téren. A rendőrök káromkodva a nyomába vetették magukat, a főhadnagy egyfolytában ordította: *Fogják meg! Közveszélyes őrült!* A sofőr, az egyik rendőr kíséretében a járőrkocsiba ült, hogy a teret megkerülve elébe vágjon.

A járókelők megrettenve húzódtak félre. Dehogyan mertek közbeavatkozni, idejük se lett volna rá, mert az üldözött kíméletlenül lökdöste félre az embereket. Egy kövér nő sikoltozva a földre huppant, éppen a főhadnagy lába elé, mire ő is felhemperedett, az utána rohanó rendőrök átbucskáztak felette. A civilek erre még jobban megijedtek, kitört a fejetlenség, a nő visított, ahogy a torkán kifért, és a főhadnagyot teljes erőből ágyékon rúgta...

A főhadnagy ismét felüvöltött, de ezúttal kínjában.

A rendőrök igyekeztek lecsillapítani a túlsúlyos hölgyet, az ifjabb bámészkodók röhögtek, tökéletes volt a káosz – s ezalatt Miklósnak sikerült egérutat nyernie: befordult egy keskeny mellékutcába, ahová a járőkocsi nem követhette. Jól ismerte a várost, itt volt ipari tanuló három évig, minden áldott este az utcákon lógtak, őgyelegtek, könnyedén eligazodott a szűk, girbe-gurba sikátorok zezugában, a rendőrautó pedig, úgy lehet, be se fért volna.

Végre elért oda, ahová igyekezett: a gyerekkori barátjához, akivel évekig voltak szobatársak a nevelőintézetben. Szép, takaros családi házban lakott.

Nem is csöngetett, csak berontott az udvarra. Szerencséje most sem hagyta el: a haver a garázs előtt szöszmőtölt egy rozoga autón. Meglepődött, amikor a kapu kivágódott, s már fordult is feszítővassal a kezében, de meglátva a ziháló Miklóst, dohogva csak annyit mondott:

– Hé, cimbora, lassabban, a frászt hozod rám! Mi van, dupla adag hashajtót vettél be?

– Szevasz, Franci – lihegett Miklós –, figyelj, nagy zűrben vagyok, segítened kell. Üldöznek a zsaruk. Bújtass el, később mindent elmagyarázok.

– Micsoda? Téged? A zsaruk, az hogy lehet? – hűlt el Franci. – Neked elment az eszed...

– Ők is azt hiszik, de ezt most ne itt vitassuk meg az udvaron. Tüntess el valahová! Becsület-szavamra mondom, semmi törvényteleniséget nem követtem el!

Franci villámgyorsan kapcsolt.

– Nem is tételezném fel rólad, milyen törvénytisztelő balfácán voltál világeletemben. Na, nyomás fel azonnal a padlásra! Találsz hátul a lomok mögött egy bazi nagy deszkaládát. Bújj bele, majd én szólok, ha lejöhetsz. Nyugi, pajtás, bízzál bennem. Na mi lesz már, tűnés, ne tátsd a szád! – és tuszkolta is a padlásfeljáróhoz, aztán visszaballagott az autóhoz és a kerekeket kezdte leszerelni.

Vagy jó két óra telt el így, s már biztosra lehetett venni, hogy errefelé nem jönnek a rendőrök. Franci befejezte a kocsi javítását, kényelmesen összepakolta a szerszámokat, aztán kilesett az utcára a kerítés fölött. Sehol egy teremtettséget sem látott, megnyugodott és ő is felmászott Miklós után.

– Oké pajtás, minden rendben van – mondta. – Nem keres senki, szerintem eszükbe se jut, hogy éppen ide jöhettél. Ne félj, gyere le nyugodtan, tiszta a levegő.

Miklós lekászálódott a meredek lépcsőn. Nagyon megviselt volt, ruháját, arcát, haját, kezét elborította a pókháló és a rátelepedett por.

– Menjünk be a házba, szedd rendbe magad, rossz rád nézni – dirigálta Franci. Az intézetben is ő volt a fiúk között a hangadó, Miklós megszokta, hogy engedelmeskedjen neki.

Miután megmosakodott, úgy-ahogy lepucolta a ruháját, megkönnyebbülve lerogyott az asztal mellé, ahová már ki volt készítve két üveg sör.

– Éhes vagy?

– Hát... ennék valamit – mondta Miklós. Reggel óta semmi nem volt a szájában, ráadásul most még ez az üldözés is... Tisztára olyan, mint a moziban – gondolta elkeseredve.

Franci kenyeret, szalonnát hozott, meg egy tálkában sültzsírt.

– Ez van itthon, ezt kell szeretni. Később majd főzök valami melegkaját. Amióta az asszony meglépett a vasutas babájával, egyedül látom el a háztartást.

– Elváltatok?

– Még nem, de hála Istennek, már folyamatban van. Na és te? Mesélj!

– Mesélek, persze, de esküdj meg, hogy nem fogsz röhögni és nem tekintesz bolondnak.

– Az attól függ! Na jól van, ne kámpicsorodj el rögtön. Itt a kezem pajtás,!

– Oké! – csapott bele Miklós. Nagy levegőt vett és rákezdet: – Az a helyzet, hogy én négy héttel ezelőtt, március 11-én meghaltam...

– Ne marhaskodj nekem itt összevissza, Micu, beszéljünk komolyan, mert kaphatsz egy fülest – fenyegette meg Franci.

– Azt ígérted, hogy befogod a szád. Inkább figyelj, mert hallasz még különbeket is – emlékeztette Miklós és pontról pontra elmondott mindent. A balesettel kezdte, hogyan mászott fel az oszlopra az esőben, mit érzett, amíg tetszhalott volt, hogy került le a ravatalról.

Franci időnként jókat vihogott, ide-oda tekergett a röhögéstől, de nem szólt közbe, csak cigarettával kínálta a másikat.

Ezután Miklós rátért a hivatali ügyekre, beszélt a jegyzőről, az okvetetlenkedő főorvosról, a rendőrezredesről, hogyan akarták bolondokházába csukni, és miként szökött meg tőlük. Mire befejezte, elfogyott a sör. Franci új adagot hozott és főzött egy méregerős kávé.

– Hát lőkött egy helyzet, nem mondom, ilyet még én se pipáltam – dünnyögte nagy sokára. – Ha nem tőled hallanám, el nem hinném a világ összes kincséért sem. Mi a fenéhez kezdesz most?

– Fogalmam sincs, öregem – sóhajtotta félig sírva Miklós.

– Tudod, azért fura dolog ez – Franci kezdett lázba jönni. – Ha jól értelmezem, te most törvényen kívül állsz, azt teszel, amit akarsz, nem vonhatnak felelősségre semmiért, hiszen ők mondták, a nagyokosok, hogy hivatalosan nem létezel. Hullá vagy, papírod van róla! Ha

neked úgy tetszik, betörhetsz a legközelebbi bankba, felpofozhatod a főkapitányt, leütheted az első járókelőt, fújhatják a fenekedet. Egy halott ellen nem tehetnek feljelentést. Tök jó! – nyерítette el magát ismét Franci. – Haver, irigyellek! Ha nekem ilyen mázlim volna, a fejem se fájna a hitelezőim miatt. Tojnék a fejükre.

– Te könnyen viccelődsz – kesergett Miklós –, de nekem kell bujkálnom a hatóság elől.

– Aztán miért? – csapott az asztalra Franci feltűzelve – Tételezzük fel – jó, ne kapd fel a vizet, mondom, csak tételezzük fel –, hogy tényleg betörsz egy bankba és elfognak. Na és? Tehetnek egy szívességet... Bediktálod az adataidat, kikeresik a nyilvántartóból és két perc alatt megállapítják, hogy március 11-e óta nem vagy az élők sorában. Persze, nem engednek el azonnal, kihallgatnak, körülszimatolnak, szembesítenek az ismerőseiddel, mondjuk velem, akik eskü alatt valljuk, hogy te vagy – pontosabban: te *voltál* – *néhai* Káló Miklós, aki ekkor és ekkor elhunyt. Ha nem hiszik el a mesét, bizonyítaniuk kell, hogy létezel, hogy élsz, vagyis büntethető vagy, és erről papírt kell adniuk és máris nyert ügyed van, perelheted kártérítésért az egész államgépezetet, amiért kis híján megöltek, hogy nem kaptál személyi igazolványt és más papírokat, vagyis, hogy közönséges halottként kezelnek hetek óta. Ha viszont nem hajlandók vállalni a felelősséget – ne feledd, ha egy mód van rá, az orvosok pizszokul összetartóak, védik egymást körömszakadtáig –, szóval ha tovább csűrök-csavarják, el se ítélnak, hiszen halott maradsz, törvények feletti, felelősségre nem vonható hull. Pfuj, szerintem már büzlesz is, látom rajtad a zöld foltokat. Bocs, pajtás, csak hülyéskedek, nem bírom megállni. Ez az egész annyira esztelenül hangzik... De kész, ennyi, nincs tovább. Cáfolj meg, ha tudsz! Nem tudnak veled mit kezdeni, ebből a buliból csakis te jöhetsz ki jól.

Káló tátott szájjal bámult a barátjára, aztán egyszerre buggyant ki belőlük a kacagás.

– Mindig tengernyi eszed volt, Franci! Tudod mit – jelentette ki Miklós, amikor levegőhöz jutott –, most rögtön fogom magam, bemegyek a főkapitányhoz, lekeverek neki egy fülest, aztán tartóztasson le, vagy csináljon, amit akar, de hogy még egyszer nem fog az elme-gyógyintézetbe küldeni, azt garantálom, és menekülni se fogok előlük.

– Mondok én ennél okosabbat, pajtás – hűtötte le a heveskedő Miklóst Franci. – Maradsz a fenekeden, nem mész sehová, főként nem egyedül. Túl tisztességes vagy te az ilyen balhék-hoz. Majd én kézbe veszem az ügyedet. Beülünk az öreg csotrogányomba és hazaviszlek, beszélünk a feleségeddel, hogy ne nyugtalankodjon, aztán majd meglátjuk, hogyan tovább. De nem most! Majd holnap, vagy még jobb lenne holnapután. Azóta valószínűleg ott lapítanak a házatok előtt a zsernyákok és nagyon nem szeretném, ha ők látnának vendégül helyettem, mert akkor... ugye, érted? Ja, míg el nem felejttem, ha este lefekszel, rakok a fejed mellé két szál szentelt gyertyát. Biztos megszoktad a túlvilágon...

Sikerült elhajolnia a sörösüveg elől, amit Miklós hozzávágott.

– Látod, milyen hülye lettél odaát? – rázkódott a röhögéstől – Még volt benne! Most nyalogathatod a linóleumot!

7. fejezet

Forgó Kázmérnak két nagy szenvedélye volt, a nők és a tőzsde.

Szerelmi téren nem mondhatta magát sikeresnek: cingár, satnya alakja, kopasz, golyószerű feje, nagy, elálló fülei, kétszeres nagyságú ádámcsutkája, dupla méretű, himlőhelyes orra nevetésre ingerelte a legelszántabb férjvadászt is, amikor Forgó úr ékes szóvirágokkal tele-tűzdelt, végeérhetetlen, többszörösen bővített mondatokban ecsetelte lángoló érzelmeit.

Hihetetlenül mély, dörgő, orgánummal áldotta meg a természet, s a hatalmas basszus sehogy sem illett össze vézna termetével. Nála a suttogás is ordításnak hatott, ugyanakkor imádott beszélni, mert rajongott gyönyörűnek vélt hangjáért. Fiatalabb korában beiratkozott egy jó nevű amatőr kórusba, ahol elismerték ugyan kivételes orgánumát, mégis alkalmatlannak találták a kórusénekléshez: egyrészt, ha istenigazából kinyitotta a torkát, elnyomta az összes szólamot, másrészt Forgó Kázmérnak olyan botfüle volt, hogy akár rá is támaszkodhatott volna. A Himnuszról arról ismerte fel, hogy amikor azt énekelték, mindenki felállt.

Így aztán, mit tehetett volna más, minthogy magányosan tengette sivár agglegény életét és beérte olyan alkalmi, de annál sűrűbben váltogatott szeretőkkel, akik nem a hangjában, hanem a pénztárcája tartalmában akartak gyönyörködni.

S ez a pénztárca sohasem volt üres, ellenkezőleg: Forgó Kázmér egyike volt Budapest leg-gazdagabb titkos multimilliomosainak, de volt annyi esze, hogy ezt gondosan elhallgassa.

Hogy honnan volt ennyi pénze?

Nos, itt lép be a második szenvedély: a tőzsdejáték, ami bőségesen kárpótolta a szerelmi téren elszenvedett megaláztatásokért. Jóllehet, nem volt egyetemi végzettsége – valójában a nyolc általánost is bukácsolva végezte el –, kevés közgazdász mondhatta el magáról, hogy olyan mélységig ismeri és érti a pénzügyi törvények, rendeletek és stiklik útvesztőit, alattomos kiskapuit, mint ő. Valami különös, perverz élvezettel vetette magát a szakkönyvekre, gyűjtötte az érdeklődési körébe vágó gazdasági bűnügyeket, összevetette s gondolatban lejátszotta, feldolgozta valamennyit, majd elképzelte, miként csinálta volna ő, a profi, ha az illető helyében van.

Végül megrögzött szenvedélye, sőt egyenesen mániája lett a különféle cégek, vállalkozások *elméletben* való alapítása, de mindenekelőtt a tőzsdespekuláció – papíron!

Lakásán plafonig értek az esettanulmányok, melyeket ő maga írt, saját kezűleg. Volt ideje: egy külvárosi kisvállalat raktárában dolgozott, mint anyagkiadó, s mert a cégnek nem ment valami jól, a raktárban sem volt jelentős mozgás. Igazából nem volt szüksége a napi nyolc óras rabszolgaságra, de attól félt, ha nincs munkahelye, a környezete gyanút fog, lelepleződnek a milliók és akkor kirabolhatják, megölhetik – bármi megeshet egy magafajta védtelen, gazdag emberrel.

Munkatársai se nem szerették, se nem utálták – egyszerűen elviselték. Időnként hasznos befektetési tanácsokkal lepte meg őket, s kezdetben a kollégák nem győztek csodálkozni, amikor ezek a tanácsok egytől egyig tökéletesen beváltak. Idővel valamiféle pénzügyi zseninek kijáró nimbusz kerekedett köréje, amit mindenki komolyan vett és ugyanakkor szégyelltek elismerni a behódolásukat, ezért vicces formában, a gúnyolódás határát súroló módon hozták tudomására elismerésüket. *Bankár úrnak* szólították, s hogy, hogy nem, annyira rajta maradt a tréfának szánt gúnynév, hogy lassan átszivárgott a külső civil életébe, s már a szomszédok is úgy szólították.

Forgó eleinte tiltakozott az ostoba elnevezés miatt, de lelke legmélyén imponált neki, mert tudta, hogy jobban kiérdemli, mint sokan azok közül, akik ott ülnek a tűz közelében.

Ahogy terjedt a *Bankár úr* megszólítás, úgy kezdtek egyre többen és sűrűbben közeledni hozzá valódi cégalapítási vagy befektetési kérdésekben és a *Bankár úr* nem fukarkodott agyafürtabbnál agyafürtabb tanácsaival. Eleinte ingyen osztogatta körmönfont tippjeit, ám hamar belátta, hogy ezzel ön maga ellen dolgozik, ezért fokozatosan bevezette borsos árait.

Senki sem alkudott, szó nélkül fizették meg az igazi szakemberek tarifáinál is többszörösen magasabb összeget, mert tanácsai összehasonlíthatatlanul értékesebbek voltak.

Két év kellett ahhoz, hogy Forgó Kázmér meggazdagodjék.

Furcsa módon a saját tőkéjét soha nem kockáztatta, nem fektetett be egyetlen fillért sem, nem adott kölcsön kamatra, nem vett részt vállalkozásokban, mert gyáva volt; csakis és kizárólag a mások pénzével tudott és mert játszani. Ezért néha volt is hiányérzete, de soha nem akkora, hogy hallgasson rá.

Millióit titkos jelszók alatt kamatoztatta öt különböző bankban, részvényeket, értékpapírokat soha nem vásárolt, holott aligha volt bróker, aki jobban tisztában lett volna a napi mozgásokkal, mint a *Bankár úr*. A legmodernebb számítógépének köszönhetően napra-órára kész részletes ismeretei voltak a budapesti, bécsi, tokiói, londoni, frankfurti, és a többi nagy, meghatározó tőzsdék pillanatnyi keresztárfolyamainak ingadozásáról, kapásból tudta, mely részvények értéke fog a következő négy órában zuhanni, vagy emelkedni, esetleg érdemes kivárni a másnapi közel- vagy távol-keleti híreket.

Tájékozottságát nagyban elősegítette, hogy németül, angolul és franciául tökéletesen beszélt. E nyelveket gyermekkorából hozta: apja tíz évig élt nyugaton. Kétévi amerikai hadifogság után Angliában telepedett le, Párizsból hozott feleséget, aki német származású volt; a három idegen nyelvet a magyarral együtt úgyszólván az anyatejjel és az apai szigorral együtt szívta magába.

A Káló Miklóssal készült interjút véletlenül látta-hallotta.

Egy vadonatúj cég alakuló üléséről igyekeztén haza, beült vacsorázni a megszokott, sarki vendéglőjébe. Az egyetlen szabad asztal a televízió mellett volt, így, ha akarta se tudta volna elkerülni, hogy meghallja a riporternő kérdéseit és felfigyeljen a furcsa válaszokra.

Nagyon megdöbbsent, amikor kiderült, hogy egy tetszhalotti állapotából feltámadt fiatal-emberrel folyik a beszélgetés. Mindig vonzódott az ilyen és hasonló misztikus dolgokhoz, ezért abbahagyta az evést és minden idegszálával a riportra figyelt, de főként a férfit, akit kis híján élve eltemettek. Nézte az arcát és próbálta elképzelni, miféle ember lehet. Nevét, történetét, a helység nevét feljegyezte a noteszába.

Az látszik – állapította meg tévedhetetlen emberismeretével –, hogy nem egy rafinált, minden hájjal megkent fickó, kizárható, hogy szélhámos volna, inkább afféle jóhiszemű, becsületes munkásarc, hétköznapi figura, akit könnyű az orránál fogva vezetni.

– Mihez fog most kezdeni magával a szerencsétlen? – merült fel benne az izgalmas kérdés. Hiszen igaza van a riporternőnek, jogilag valóban nincs az élők sorában, és ismerte a magyar bürokrácia tekergős útjait, egyhamar nem is fog visszavergődni a normális életvitelbe az istenadta. Papírok nélkül elhelyezkedni sem tud egy ideig, az százszázalékos. Mit csinál majd? Lopni fog? Nyugodtan megethetné, halott ellen nem lehet bűnvádi eljárást kezdeményezni, akkor viszont...

Itt megakadt és többé képtelen volt a műsort követni, ahol egyébként is már a legújabb palesztinai fejleményeket taglalták.

– Egy halott, aki él és cselekvőképes! Csodálatos! Főnyeremény! – A *Bankár úr* élénk fantáziája száguldva meglódult és meg se állt.

– Itt van egy emberi lény – morfondírozott tovább –, akit nem lehet felelősségre vonni, bármit követ is el. Persze utólag sem lehet bűnéül felróni semmit, hiába rehabilitálják, hiszen „halott” korszakában ő *nem volt*. Beláthatatlan esélyek, ha okosan cselekszik az illető!

Agya lázasan dolgozott, egyik őrült ötletből a másikba cikáztak a gondolatai. Ezer és egy lehetőséggel játszadozott, villámgyorsan pörgette le a legvadabb módokat, miként lehetne felhasználni ezt az eleven hullát, akit a sors küldött, hogy végre kiteljesedjék az ő zsenialitása.

S ekkor megvilágosodott agyában egy eszme. Legszívesebben gratulált volna önmagának.

Olyan egyszerű volt, olyan zseniálisan magától értetődő, hogy ő döbrent meg rajta legjobban. Hangosan felkacagott és gyorsan befalta a kihűlt ételt.

Örömeiben – életében először – borraivalót adott a pincérnek, aki annyira meglepődött, hogy először nem is akarta elfogadni, úgy kellett ráerőszakolni.

8. fejezet

Káló és Franci másnap indultak, szürkület után. Simán elérték a falut, az utca végén megálltak, s vagy félórán át figyelték a mozgást, nem ólálkodik-e gyanús személy vagy idegen autó Miklósék háza táján, de semmi ilyesmit nem tapasztaltak. Franci egyedül elballagott a házig, a kerítésen át leskelődött az udvarra, de a helyzet ott sem volt más. Becsöngetett.

Zsuzsi jött ajtót nyitni és nagyot nézett, amikor a rég látott barátot felismerte.

– Jé, te vagy az, Franci, szia! Hát téged mi szél hozott felénk? Ezer éve nem hallottunk felőled! Sajnos, Miklós nincs itthon, fogalmam sincs, hol lehet még mindig, de gyere be, éppen vacsorázunk.

– Van valaki idegen nálatok?

– Senki...

– Nem is volt?

– Nem, miért lett volna? Úgy viselkedsz, mint egy rendőr.

– Rendben van, ne haragudj, majd megmagyarázom és megérted. – könnyebbült meg Franci. – Gyorsan nyisd ki a nagykaput, kocsival vagyunk. Jön Miklós is.

Zsuzsi csodálkozva engedelmeskedett. Mit kevernek ezek itt? Kedvelte Francit, az esküvőjükön ő volt Miklós tanúja, szerette mulattató, bár néha kissé harsány, érdes humorát. Igaz, a temetésről elfelejtették értesíteni, hiszen olyan gyorsan történt minden. Biztos meg is sértődött. Kár lenne...

Az autó leoltott lámpákkal odaérkezett. Betolattak az udvarra, egyenesen a kocsiszínbe. Letakarták egy ponyvával, nehogy szemet szúrjon, ha valaki kíváncsian bekukucskálna a kerítésen.

A konyhában az após éppen vacsorázott, előtte egy pohár bor, kortyonként szürcsölgette. Amikor a férfiak beléptek, felállt.

– Na, csakhogy megjöttél! – mondta szemrehányóan Miklósnak. – Hol mászkáltál? A szívbjait hozod ránk, már azt hittük, megint valami bajod esett. Szervusz, Franci öcsém! Jól vagy?

– Köszönöm, megvagyok, mint a rosszpénz. Jó estét! – nyújtotta lapátnyi kezeit Franci és kínálás nélkül lehuppant az asztal mellé. – Hagyja most Miklóst, papa, van éppen elég gondja. szegény fejének. Nálam volt tegnap, ott is aludt. Majd mindent elmesélünk szép sorjában.

Zsuzsi sürgölődött és egy perc múlva már hozta is a két terítéket.

– Visszatettem melegedni a babgulyást. Tudom, hogy szereted – mosolygott kedvesen a vendégre, aztán a férjéhez fordult. – Van itt egy leveled, tegnap érkezett, nem akartam felbontani. Amíg hozom az ételt, elolvashatod. Nagyon furcsa levélnek nézem.

Miklós átvette a borítékot és a címzést látva, paprikavörös lett.

– Akárki is írta, az hülye... – mérgelődött. – vagy velem hülyéskedik.

A borítékon a következő állt: *Megboldogult, néhai Káló Miklós Úrnak, saját kezébe...*

– Az illető nagyon humoros kedvében van – mondta összeráncolt homlokkal. – Ha *néhai* vagyok, miért *nekem* ír levelet és hogyan akarja a saját kezembe kézbesíttetni? Ha meg nem tekint annak, miért írja így? Ki a franc lehet ez a Forgó Kázmér? Sose hallottam a nevét. Na, mindegy! Lássuk, mi fáj neki...

Fennhangon olvasni kezdte a levelet:

Tisztelt „néhai” Káló Miklós úr!

Bizonyára csodálkozik, hogy ismeretlenül írok önnek és úgy szólítom meg, mintha komolyan venném, hogy ön halott. Alapos okom van erre és szeretném személyesen, élő szóban meggyőzni, hogy önnek továbbra is érdekében áll megmaradni a halotti lét állapotában, legalábbis jogi értelemben. Kérem, keressen fel a mellékelt címen a jövő hét szombatján, délelőtt tíz órakor. Útiköltségét akkor is megtérítem, ha nem sikerülne megállapodásra jutnunk bizonyos üzleti kérdésekben, de ebben kételkedem, mivel önt okos embernek tartom, aki szívesen keresne havi nettó 80-100 000 forintot, adómentesen és törvényesen.

Tisztelettel üdvözl:

Forgó Kázmér, a Bankár úr.

Kelt... – itt a dátum következett.

– Értitek ezt? – nézett körül tanácstalanul Miklós. – Ki ez az alak? Elhiszitek, hogy tisztességes munkával megkereshet az ember ennyi pénzt?

– Azzal nem is – dörmögte Franci –, hacsak nem ülsz valami zsíros igazgatótanácsi székben, ahhoz viszont kevés. Hanem mintha nekem valami derengene ezzel a rejtélyes *Bankár úrral* kapcsolatban. Várjatok, hadd gondolkodjam... Igen... beugrott! Micu, emlékszel arra a kis vörös, sánta gyerekre, aki feljelentette az egyik matektanárt, mert az felképelte?

– Persze – bólintott Miklós. – De azt nem így hívták, hanem...

– Tudom, nem is róla van szó, hanem hogy tavaly összefutottam vele Pesten. Öregem, ha láttad volna, szétveti a pénz a hapsit. Vállalkozó lett a fiúcska, elegáns Forddal furikázik, alig akart megismerni. Nos, ő mesélt egy bizonyos *Bankár úrról*, aki állítólag elindította a siker útján. Úgy beszélt róla, mint egy félistenről. Azt mondta, nincs nála okosabb ember a fővárosban.

– Na jó, elhiszem, de mi közöm lehet nekem a te *Bankár uradhoz*?

– Először is nem az enyém, én sosem találkoztam vele. De ha neked volnék, pajtás, én egy ilyen nagymenő meghívását nem utasítanám el. Mit veszíthetsz? Főként a tegnapi nap után?

– Miért, mi volt tegnap? – csapott le izgatottan Zsuzsi és az após is hegyezni kezdte a fülét.

Miklós elmondott mindent őszintén, szépítés nélkül, miként akarták elmeosztályra vinni, hogyan szökött meg a rendőröktől és bújt meg Franci házában. Zsuzsi könnyes szemekkel hallgatott, aztán, ahogy Miklós fáradtan elhallgatott, kifakadt:

– Lássuk be, ez mégsem mehet így a végtelenségig! A falubeliek elkerülnek, ha meg találkoznak veled, keresztet vetnek, mert azt mondják, kísértet vagy, s hogy bizonyára az ördöggel cimborálsz, te vagy az Antikrisztus. Már a templomba se akarnak beengedni. Tudjátok, milyen babonások az emberek! No de hogy még a hatóság is!... Ez elképesztő!

– Elmenjek ehhez a *Bankár úrhoz*? Mi a véleményetek?

– Menjünk el együtt – ajánlkozott Franci. – Te, amióta csak ismerlek, jóhiszemű mafla voltál, akit élvezet volt átverni. Meg aztán nekem van egy-két jófajta kapcsolatod odafenn.

– Nem bánom. Zsuzsi, mit szólsz hozzá?

– Te tudod, mit csinálsz. Mindenesetre, nyugodtabb volnék, ha Franci melletted volna. Ketten mégiscsak jobban vigyázhattok egymásra. Így van, Franci? Egyébként, ne haragudj, azért nem táviratoztam Miklós temetéséről, mert nem tudtam a címedet. Most legalább magától a halottól tudod meg a hírt, hogy a szertartás elmarad – és cuppanós puszit nyomott Franci borostás képére.

9. fejezet

– Üljenek le – kínálta helyet a vendégeket Forgó Kázmér és megpróbált felszabadítani két széket a sok irathalmaz alól.

Miklósék egy perce érkeztek, a házigazda meglehetősen zülaltan fogadta őket: borotvátlan volt és ócska, foszlott háziköntöst viselt, de a számítógép képernyőjén már villogtak a repülő ablakocskák, igazolva, hogy kora reggel óta fenn van és dolgozik. Nem úgy nézett ki, mintha valóban ő lenne a híres-nevezetes *Bankár úr*, az egyszemélyes agytröszt. Franci azonban eddigre alaposan körülszimatolta titokzatos kapcsolatai révén, így kétség sem férhetett hozzá, hogy a látszat ellenére jó helyen járnak. Miklós lámpalázzal küzdött, neki fel sem tűnt Forgó slamposága.

– Maga kicsoda? – meredt Francira Forgó mogorván.

Franci bemutatkozott és gyorsan hozzátette:

– Szólítson csak egyszerűen Francinak. Amióta az eszemet tudom mindenki így hív. Egyébként a barátomat kísértem el. Ha nem tetszik a jelenlétem, már itt sem vagyunk. Mi összetartozunk. Így van, Miklós?

– Így igaz! – helyeselt buzgón Miklós. – Tetszik tudni, én tapasztalatlanabb vagyok, mint a barátom és egyelőre fel nem foghatom, mit akar tőlem. Gondoltam, jobb, ha ketten hallgatjuk meg az ajánlatát. A levele nem sokat árult el.

– Ahogy akarják, semmi kifogásom a barátja ellen. – Forgó szakértő tekintettel méregette a két férfit. Azt rögtön látta, hogy jól ítél: Kálóval nem lesznek problémái, de a másikkal nem árt óvatosnak lenni, dörzsölt fickónak látszik. Viszont éppen ezért könnyen lehet, hogy ő is felhasználható a tervéhez. Közben kávé tálalt, igyekezett jó vendéglátónak mutatkozni.

– Sajnálom, szeszes itallal nem szolgálhatok. Én soha nem iszom és nem tartok itthon italt. S ha szabad megkérnem az urakat, ne dohányozzanak a lakásomon. Tűzveszélyes a rengeteg papír miatt.

– Rendben van – egyezett bele Miklós, nem nagy lelkesedéssel –, majd türtőztetjük magunkat, feltéve, hogy nem tart sokáig a tanácskozás.

– Az attól függ, mennyire sikerül szót értenünk egymással – vicсорított a *Bankár úr* sejtelmesen, de az is lehet, hogy mosolygott. – Mondja, Franci úr, van magának személyi igazolványa? Nem kell megmutatnia, csak válaszoljon a kérdésemre. Tehát?

– Természetesen van! – válaszolta meglepődve Franci. – Miért, csak nem igazoltatni akar?

– Szó nincs róla! És önnek, Káló úr?

Miklós elvörösödött. Na, kezdődik, gondolta keserűen.

– Nekem?... Őszintén szólva...

– Nincs! – fejezte be Forgó elégedetten. – Reméltem, hogy még mindig fennáll ez a helyzet. Nos, ezért vannak itt, uraim, pontosabban csak ön, tisztelt Káló úr, a barátját senki sem hívta. Gondoskodni kívánok arról, hogy ön ne mászkáljon igazolvány nélkül.

– Úgy érti, el tudja intézni, hogy visszakapjam a személyimemet? – jött izgalomba Miklós.

– Azt nem mondtam! – hűtötte le a *Bankár úr* egy kézmozdulattal. – Csak arra utaltam, hogy kaphat egy szabályos igazolványt. Nagy különbség!

- Nem értem...
- Persze, hogy nem, honnan is értené, hiszen még nem tud semmit.
- Magyarázza meg, kérem.
- Azt próbálnám, ha nem kotyogna állandóan közbe. Nos, a lényeg: munkát ajánlok önnek, Káló úr, még hozzá igen jól jövedelmező foglalkozást. *Bűnbaknak* kell lennie.
- Bűnbaknak... Bocsásson meg, attól tartok, nem tudom követni. Franci, te érted, miről van szó?
- Sejtem – vigyorgott Franci és karját mellén összefonva, elégedetten dőlt hátra a széken.

Forgó elismerően nézett a busafejű barátára, de nem méltatta megjegyzésre. Annyit azért megállapított, hogy iménti feltevése helytálló: Franci használható figura lesz az elképzeléseiben.

- Bűnbaknak lenni annyit jelent, kedves uram, hogy valaki helyett maga vállalja a felelősséget, pontosabban *vállalná*, ha ennek bizonyos jogi akadálya nem volna. Márpedig, mint tudjuk, van, az a pusztá tény, hogy ön nem létezik, Ön halott, tisztelt Káló úr. Véletlenül láttam azt a tévériportot, amit önnel készítettek, ismerem a történetét a feltámadásáról. Azt sem titkolom, hogy egy kis magánnyomozást végeztem a körülményeiről és tudom, milyen megpróbáltatásokon esett keresztül az utóbbi időkben. Tudomásom van a nevetséges rendőrségi afférjáról, a kórházban tett értelmetlen látogatásáról. Ismerem az anyagi helyzetét, hogy nincs munkája se magának, se a feleségének és hárman tengődnek az apósa nyugdíjából. Maga képtelen elhelyezkedni, hiszen az anyakönyvi bejegyzés alapján ön változatlanul nincs. Nem lehet egy kellemes állapot, de talán éppen ez az, amit célszerű volna okosan kihasználni. A legelső, hogy felkínálok önnek egy személyi igazolványt – Forgó elővett az íróasztala fiókjából egy vadonatúj személyit és átnyújtotta. – Tessék, ha akarja, ez a magáé, de ne nagyon mutogassa, ha nem okvetlenül muszáj. Nem hamisítvány, igazi, eredeti dokumentum, az adatokban sincs eltérés. Ne felejtse el aláírni, mert anélkül érvénytelen.

Miklós döbbsen forgatta a még szinte szagos, frissen kitöltött, lepecsételt okmányt.

- Ez a kép nem rólam készült – mondta tétován, a fotóra mutatva.
- Jó szeme van – bólintott Forgó. – A kép valóban nem magát ábrázolja, de nagyon hasonlít, akár úgy is felfoghatnánk, hogy egy tipikus, elfuserált igazolvány-fénykép. Éppen az a cél, hogy ez feltűnjön, ha igazoltatják. Gyanússá kell válnia, hogy kénytelenek legyenek ellenőrizni az adatait. Látom az arcukon az értetlenséget. Igazuk van, itt az ideje, hogy a részletekbe menjünk. Előre bocsátom, ha elfogadja az ajánlatomat, Káló úr, a drágalátos Francikáját is hajlandó vagyok alkalmazni maga mellé mint sofőrt és testőrt egy személyben. Ebből is láthatja, milyen fontos a személye, s hogy én mennyire vigyázok magára. Ha viszont nemet mond, természetesen az igazolványt sem tarthatja meg és mi soha nem találkoztunk. Világos? De csodálkoznék, ha visszautasítana, annál azért több esze van, ha magának nem is, a barátjának okvetlenül. Tehát rá is figyeljen, ne csak rám. Nos, elkezdhetem, uraim?
- Kezdje – mondták egyszerre a vendégek, rekedten az izgalomtól.

És a *Bankár úr* belefogott üzleti terve ismertetésébe. Lassan beszélt, minden szót, szakmai kifejezést megrágva, gondosan körülírva, elismételve, hogy a lehető legvilágosabban fejezze ki magát. Időnként várt, hogy meggyőződjék róla, a másik kettő tudja-e követni, aztán folytatta, miközben papírt, ceruzát vett elő, számokat írt rá, még hozzá óriási számokat, tíz- és százmilliók tételek röpködtek a levegőben – Miklósék csak pislogtak és egyik ámulatból a másikba estek.

Eleinte idegenkedve hallgatták a vézna, szánalmas külsejű emberkét, zavarta őket a dörgő basszus. Volt olyan pillanat, amikor Miklós felállt, hogy köszöni szépen, neki elege van a dologból, de Franci visszanyomta a székre és kényszerítette, hogy tovább figyeljen. Aztán, ahogy lassanként, fokozatosan kezdett kigömbölyödni a *Bankár úr* elképzelése, arcuk is derűsebbé vált, érdeklődésük egyre növekedett és már jókat nevettek egy-egy csalafinta fordulaton.

Amikor Forgó Kázmér befejezte az előadását, Franci csak annyit mondott:

– Maga valóban egy lángész, *Bankár úr*!

– Természetesen, tudom! – nyugtázta a bókot Forgó. – És mit szól maga, *néhai úr*?

Miklós gyöngyöző homlokkal ült és egyelőre képtelen volt megmukkanni. Annyira elkábította, lenyűgözte a kis ember csodálatos, világos és észbontóan ravasz magyarázata, hogy beleszédült. Az ő életében ezek a pénzügyi fogások ismeretlenek voltak, s a hatalmas összegek gyermekmesébe illőnek tűntek a szemében. Ugyanakkor megrémisztette az is, hogy alapjában véve, amire készülnek, csalás, amiért börtön járhat. Mi lesz, ha leleplezik őket?

– S ha elkapnak? – kérdezte libabőrösen.

– Hát persze, hogy elkapják! – nevetett harsányan Forgó. – Még mindig nem érti, hogy magának az az érdeke, hogy mielőbb, akár hetenként elkapják? Minél többször leleplezik, annál több jutalékot kap. Ha nem sikerül magára irányítani az adóhatóság figyelmét, az egész terv nem ér fabatkát sem.

– Ne vitatkozz Miklós, a *Bankár úrnak* igaza van – dörmögte közbe csöndesen Franci.

– Hát jó... nem bánom – tört meg végképp Miklós ellenállása. – Én megpróbáltam becsületesen visszatérni a tisztességes életbe, de bolondokházába akartak csukni. Dolgozni szerettem volna, soha eszembe sem jutott, hogy csaljak, hogy szembekerüljek a törvénnyel, nem rajtam múlott, hogy hetek óta lógok a levegőben és úgy menekül tőlem mindenki, mintha fertőző beteg volnék. Rendben van, *Bankár úr*, vállalom! Csak azt nem tudom, hogy miként tudjuk összeegyeztetni. A családom, akikről gondoskodnom kell, vidéken lakik, feleségem, apósom Hogyan fogok én naponta felutazni a fővárosba?

– Ne butáskodjon! Most szépen hazamennek, megbeszéljük az otthoniakkal és hétfőn beköltöznek az új lakásukba Pesten. Tessék, itt a cím. Állandóra jelentkezzenek be. Később, ha már lesz saját háza, felhozhatja a feleségét és az apósát is. Márpedig garantálom, hogy ha rám hallgatnak és senki másra, egy éven belül saját villát fognak berendezni, különbet, mint az én garzonom – tette hozzá heherészve –, de különbet annál is, mint amit e pillanatban el tudnak képzelni. S hogy ne menjenek haza üres kézzel, tegyék el ezt a csekélységet – s egy-egy köteg bankót adott át nekik. – Tekintsék előlegnek. Már csupán egy apróság van hátra. Írják alá a megállapodásunkat – és előre elkészített szerződést vett elő az íróasztal fiókjából. Ne aggódjanak, nem akarom átverni magukat, nem érdekem. Csak éppen rend a lelke mindennek. Franci úr, magára vonatkozóan beszurunk egy záradékot, mivel magára nem számítottam. Igen... egyszerű, uraim, köszönöm. Tessék, mindkettőjüknek egy-egy példány. Uraim, mára végeztünk! Hétfőn várom önöket ugyanitt, ugyanekkorra. Viszontlátásra, jó utat!

10. fejezet

A hatalmas tanácskozótermet elárasztotta a cigarettafüst és a nyugtalan zivaj. Harminc férfi ült a hosszú, ovális asztal körül, huszonnyolc nagyvállalkozó és egy minisztériumi főosztályvezető, valamint egy aktív államtitkár – ők viszont még további három, jelen nem lévő céget képviseltek, természetesen csakis a diszkrét háttérből. Előttük aprósütemények, üdítők és mikrofonok, amelyeket gondosan kikapcsoltak, kivéve az asztalfőnél lévőt. Az egyetlen nő, aki időnként feltűnt, a csinos titkárnő volt: tálalókocsin forró kávét hordott szét és csábosan mosolygott válogatás nélkül mindenkire.

Rajtuk kívül, az asztalfőn még hárman ültek.

Balszélen az ország egyik legnagyobb iparvállalat tulajdonosa és elnök-vezérigazgatója, Soóskuthy Géza – kőből faragott, barázdált arcú, karfiolfülű, bikanyakú óriás, hajdani nehézsúlyú birkózóbajnok, aki egyszerű vízvezeték-szerelőből küzdötte fel magát az elnöki székbe. Igazi neve Sóska Géza volt, de nem találta beosztásához illően eléggé tekintélyparancsolónak, ezért változtatta át a sokkal arisztokratikusabb csengésű Soóskuthyra.

Jobb oldalon a tökéletes ellentéte kornyadozott: sápadt, vérszegény, nyápic alak, a fekete csontkeretes szemüvege mögül savószínű szemmel maga elé bámuló dr. Thoma Gedeon jogtanácsos. Aki nem ismerte, szánakozva nézte beteges külsejét, de azok, akik közeli kapcsolatba kerültek vele, rettegtek kegyetlen, kíméletlen módszereit. Jaj volt annak, aki szembe mert szállni vele! Irgalmatlanul elsöpört, legázolt bárkit, aki keresztezni merészelte az útját.

Középen a *Bankár úr*, Forgó Kázmér lapozgatott egy gyűrött, agyonfirkált noteszban, olyan közönyös arccal, mintha az égvilágon semmi köze nem volna az egész értekezlethez, holott az ő kifejezett kérésére hívták össze a sok nagyhatalmú, nagytekintélyű üzletembert. Mi sem volt jellemzőbb szakmai hitelére, minthogy senki sem akadt, aki visszautasította volna a meghívást.

Az asztal túlsó végén, külön asztalnál két ismeretlen feszengett, de velük nem törődött senki, ők se beszéltek, csak néha összevillant a tekintetük és időnként egymásra vigyorogtak.

Soóskuthy Géza most felállt, megkocogtatta az előtte álló asztali mikrofont és halkán behallózott, mire azonnal csönd lett. Minden arc feléje fordult.

– Köszönöm, uraim, hogy megtisztelték bennünket jelenlétükkel. Azt hiszem, a mellettem ülőket főleglegesen bemutatnom, legfeljebb Forgó Kázmér nagybecsű barátomról, közismertebb nevén, a *Bankár úrról, mint a Mesterről* szólhatnék részletesebben, nem mintha rászorulna a külön bemutatásra, ismerjük őt valamennyien, sokan vagyunk, akik hálával tartozunk neki, sőt egyesek még pénzzel is, hahaha – nevetett a saját ízléstelen viccén. – hanem azért, mivel a mai megbeszélésünknek ő lesz a főelőadója. Nem is húzom az időt, jobb ha átadom a szót a *Bankár úrnak*, kérem, hallgassák őt figyelmesen.

Ezzel elhallgatott és visszaült a helyére. A csönd most még elmélyültebb lett. Nagy dolognak kellett történnie, ha a mindig személytelenségbe burkolózó *Bankár úr* ennyi fontos embert összeholondított. Izgatottan lesték az apró emberke szavait.

Forgó Kázmér hosszasan kivárva álldogált, hogy ezzel is növelje a feszültséget. Aztán zengő basszusa úgy csapott le rájuk, mint a nyári mennydörgés. Neki bezzeg nem kellett a mikrofon.

– Uraim, önök valamennyien közönséges adócsalók, akiknek kivétel nélkül, börtönben volna a helyük, ha én nem lennék résen – mondta röviden és visszaült a helyére.

Ha lehet, még az eddiginél is kínosabb némaság telepedett az egybegyűltekre. Hökkenten meredtek a rájuk dörrenő *Bankár úrra*. Mi az, hogy adócsalók, mi az, hogy börtön? Hogy merészezi így, ilyen kerekperec a képükbe vágni a súlyos szavakat? Jó, igaza van, előtte kár szépíteni, de akkor is! Végre magukhoz tértek, kitört a felháborodás, egymást túlkiabálva tiltakoztak, egy köpcös, szakállas férfi az asztalt verte bunkó ökleivel és azt üvöltözte:

– Kikérjük magunknak, ezt a vádaskodást! Azonnal vonja vissza!

Forgó angyali nyugalommal mosolygott és olyan szende türelemmel nézett a háborgó társaságra, mintha nem is egy becsületsértéssel felérő vádat vágott volna a fejükhöz, hanem valami bohókás, hízelt szóvirágot.

Felemelte a kezét és a zsidongást könnyedén túlarsogva folytatta a mondókáját.

– Lassan a testtel, urak! Igenis, kivétel nélkül mindannyian rendszeresen követnek el szándékos adócsalást, személyesen, vagy a könyvelőik révén hamis könyvelést, jogtalan áfa-visszaigénylést s hadd ne soroljam, mi mindent még, és ez így van rendjén. Hát persze, hogy csálnak, magától értetődik, hiszen itt élnek Magyarországon, a jó magyar törvények szerint, melyeket azért alkottak olyanná, amilyenné, hogy okos embereknek legyen mit kijátszaniuk. Egyedül én nem eshetek ezekbe a visszataszító bűnökbe, mivelhogy én nem vagyok üzletember, csak egyszerű amatőr. Bevallom őszintén, ha az önök helyében lennék, minden bizonnyal épp úgy igyekeznék kibújni a túlzott adóztatás kötelezettsége alól, mint bárki más, legfeljebb ügyesebben csinálnám. Tehát ne pironkodjanak és ne dühöngjenek, Istenkém, mit tehetünk, ilyen az élet. Magunk között vagyunk, nem készül se jegyzőkönyv, se hangfelvétel, játsszunk nyílt kártyákkal, beszéljünk őszintén, különben nincs értelme a mai találkozásnak. Beleegyeznek? Garantálom, hogy nem bánják meg. Várom a válaszukat. A felemelt kéz jelenti az igent.

A két hátul ülő férfi kivételével mindenki lángvörösén forgatta a fejét, zavartan vihogtak, még Soóskuthy is a homlokát törölgette és idegesen sugdosott valamit Forgó háta mögött dr. Thomával. Végül Soóskuthy Géza felemelkedett és kijelentette:

– Amondó vagyok, válaszoljunk igennel a *Bankár úrnak*. Eddig még sohasem volt okunk csalódni, miért éppen most ne bízánk meg benne. Ha ez a kívánsága, javaslom, magasra tartott kézzel ismerjük el az igazságot. Kérem...

A kezek, mintegy parancsszóra a fejek fölé emelkedtek. Huszonkilenc nagyvállalkozó és egy rangos minisztériumi főtitkár, olyanok, akiknek a tevékenysége az ország gazdasági életét és életszínvonalát alapvetően meghatározta, elismerte, hogy folyamatosan bűncselekményt követ el. Csupán a két férfi nem szavazott az asztalvégen, de tőlük nem is várta el senki, bár többen gyanakodva odanéztek: vajon nem a hatóságoktól vannak-e.

– Köszönöm! – mondta Forgó Kázmér és elégedetten biccentett kopasz golyófejével. – Nos, tisztelt csaló urak, mátol ez a sértő kifejezés az önök számára nem létezik. A mai találkozó célja, hogy ezt a vádformát egyszer s mindenkorra a jelenlévőknek levegyem a válláról. S minthogy elismerték vétkeiket, a legékesebb bizonyítéka annak, hogy éppen ideje volt egy ilyen lépést megtenni. Nagyrabecsült, kedves barátaim, történelmi napnak vagyunk tanúi.

– Halljuk, halljuk! – zúgták felbolygatva a vállalkozók. Ha a *Bankár úr* mondja, nyilván igaz.

– Mert hiába vannak önök körül a legkiválóbb tanácsadók, jogászok – folytatta Forgó dübörgő hangon, miközben lekezelő pillantást vetett dr. Thomára –, óhatatlan, hogy be ne csússzon egy-egy apró hiba, egy véletlen, előre ki nem szivárogtatott ellenőrzés és máris megvan a baj. Elég egyetlen szándékos keresztbetartozás, néhány napos késés a törlesztésben, egy pontatlanul kitöltött adóbevallás, vagy nem megfelelően indokolt, jogtalan adó-visszaigénylés, máris nyakukon a revízió, az átvilágítás. Rossz rágonolni! Így van?

– Így bizony! – jött a bús válasz.

Most bezzeg nem kellett senkit noszogatni.

– Nos, ezt az örökös, állandó veszélyt akarom megszüntetni, uraim, feltéve, hogy sikerül meggyőznöm önöket az együttműködés szükségességéről és értelméről. Nem lesz olcsó mulatság, de megéri, erre *Bankár úri szavamat* adom. De két feltételem van és szeretném, ha ezekről *előre* szavaznánk. Az egyik: adják magán-becsületszavukat, hogy ami itt elhangzik, az a legszigorúbb üzleti titok. Egyenként kérem! Soóskuthy úr, legyen ön az első.

Soóskuthy Géza ünnepélyesen felállt, mélyen meghajolt és kezét nyújtott Forgónak, hogy ezzel is nyomatékot adjon:

– Magán-becsületszavamra fogadom! – majd rögtön utána dr. Thoma is megismételte ugyanezt, bár ő nem volt hajlandó meghajolni egy autodidakta előtt. Ezután egyenként az asztalhoz járult a társaság és külön-külön fennhangon leadták fogadalmukat.

– Következhet a második feltétel: a legteljesebb engedelmesség! Figyelmeztetek mindenkit: az abszolút tökéletes összehangoltságon múlik minden. Elég egy hajszál, egy apró homokszem a gépezetünkben és összeomlik a rendszer, amit oly gondosan, sok-sok éjszakányi töprengés árán dolgoztam ki. Ennek az ára, hogy önök havonta egy általam megadott számlára befizetik *valódi* jövedelmük három százalékát és soha többé nem kell félniük a hatóságoktól. Kérem, szavazzanak kézfeltartással, elfogadják-e ezt a feltételemet is!

A szavazás ezúttal is egyhangú volt, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, csak az arcokon fokozódott a kíváncsiság. Nyitva felejtett szájjal, kikerekedett szemekkel meredtek az asztalfő irányába, ahol a *Bankár úr* keszeg alakja mintha egy fejjel megnyúlt volna a dicsőségtől.

– Akkor nem maradt más, mint kiteríteni a lapjaimat. Uraim, bemutatom önöknek a *megboldogult, néhai Káló Miklós hivatásos bűnbakot*, akinek múlt hónap 13-án volt a temetése. Íme!

Káló Miklós felállt és kissé ügyefogyottan meghajolt, aztán szó nélkül visszaült a helyére. Forgó folytatta az előadását.

– A másik úrról elég, ha annyit mondok, hogy Francinak hívják, majd később róla is beszélünk. Az ő személyénél ezerszer fontosabb a néhai Káló úr. Látom, csodálkoznak a „néhai” jelző miatt. Jogosan! Élő emberről azt mondani, hogy „néhai”, vagy butaság, vagy tévedés. Nos, jelen esetben sem butaság, sem tévedés. Engedjék meg, hogy megmagyarázzam. Káló úr ez év március 11-én halt meg áramütésben...

Kénytelen volt megállni a beszédben, mert olyan moraj zúgott végig a termen, hogy várnia kellett, amíg a kedélyek lecsillapodnak. Dr. Thoma rosszállóan rázta a fejét.

– No de *Bankár úr*, nem gondolja, hogy kissé messzire megy? Mindennek van határa!

– Kivéve az emberi butaságot! – verte vissza a támadást Forgó Kázmér könnyedén. – Hadd mondjam tovább, mindjárt megértik. Ott tartottam, hogy Káló úr március 11-én meghalt. A barátunk villanyszerelő, és egy meghibásodott távvezeték-biztosítékot akart megjavítani, ekkor érte a 380 voltos áramütés. A mentőorvos, majd később a halottkém megállapította a halál azonnali beálltát, boncolást nem tartottak szükségesnek, így rá két napra, 13-án megrendezték Káló úr temetését. Fantasztikus, nem? – nézett körül mosolyogva megdöbbszent hallgatóin. – Káló úrnak éppen az volt a szerencséje – és hadd tegyem hozzá: a miénk is –, hogy nem boncolták fel, mert akkor most nem lenne közöttünk. Rövidre fogva: a halott a szertartás kellős közepén magához tért, ugyanis tetszhalott volt, de a vizsgáló orvosok igazán halottnak vélték és adtak ki erről hivatalos igazolást! A gyászoló népség hanyatthomlok menekült, a papot majdnem úgy kellett felmosni. Eddig a történet első része. Most jön az, ami

ránk tartozik – és színesen, humorosan elmesélte Káló Miklós kálváriáját az életbe való visszatérése kapcsán. A teremben lévők elképedve hallgatták, halk megjegyzésekkel kísérték a *Bankár úr* szavait, egy-egy érdekesebb helyzetnél még tapsoltak is.

– Tehát a végeredmény, uraim, hogy egy olyan emberrel állunk szemben, aki hivatalosan nem létezik, bizonyíthatóan halott, összefoglalva: törvényen kívül áll, semmiféle cselekedetért nem vonható felelősségre. S ha ez így van, kérdezem illő tisztelettel: vajon adócsalásért elítélhetnék-e? Doktor úr? – fordult felhúzott szemöldökkel dr. Thoma jogtanácsos felé.

– Természetesen, nem! – mondta fátyolos hangon az ügyvéd és elfogta a köhögési roham.

– És hamis öncsöd-bejelentés miatt?

– Azért se... – dadogta lenyűgözve dr. Thoma. – Semmiért... Értem már, hová akar kilyukadni! Örült ötlet, de megtámadhatatlanul logikus! Ilyesmi is csak a maga furmányos agyában születhet meg! Egy tisztességes jogász ezt fel se érné ésszel.

– Köszönöm az elismerést! – hajolt meg Forgó. – Nos, urak, kell-e még tovább magyaráznom? A megoldás kézenfekvő, a napnál világosabb. Alkalmazzák Káló urat valamennyien a vállalkozásuknál komoly, de valójában fiktív gazdasági ügyvezető-igazgatói beosztásban, mint felelős aláíró, s amint napvilágra kerül valami szabálytalanság, varrják az ő nyakába az egészet és nyilvánosan határolják el magukat tőle. Káló úr rendelkezik egy félig-meddig érvényes személyi igazolvánnyal, ennél fogva tárgyalóképes. Önök nem kötelesek tudni, hogy jogilag nézve ő nincs, hogy halott, hiszen külsőleg nem látszik, hogy elhunyt. Egy-két nap és a hivatal emberei is kénytelenek lesznek megállapítani, hogy az a Káló Miklós, aki ellen eljárást akarnak indítani, s akinek adatai megegyeznek a személyi igazolványában lévővel, csupán a fénykép nem valódi, valójában nem létezik, nincs, meghalt ekkor és ekkor. Hiába fogja tudni minden szerv, hogy ez nem igaz, ott áll az orruk előtt a bizonyíték, az anyakönyvi bejegyzés, nem tehetnek semmit, elvégre egy halott ellen nem folytathatnak bűnvádi eljárást, amiként ezt kiváló jogtanácsosunk is megerősítette. Mi marad számukra? Két lehetőségük van. Először: haladéktalanul megszüntetik a folyamatban lévő nyomozást; másodszor: visszahelyezik Káló urat az élők sorába, hogy utána letartóztathassák. Csakhogy ehhez ki kellene adniuk egy igazolást arról, miszerint állami szervek hónapokon át halottként kezelték, hajsza híján elevenen eltemették, s ez világra szóló botrány lenne, a kormány szégyene, amit sosem lenne képes lemosni magáról, talán bele is bukna, ami ugyan nem volna kár, de nem most, hanem, amikor mi akarjuk, és a következő választáson a parlamentbe sem juthatna be, márpedig olyan kormány, olyan politikai párt nem létezik a földkerekségen, amely ezt kockáztatná. A mentőorvost és a halottkémet már elbocsátották az állásából és a legszigorúbb titoktartásra kötelezték őket, de ők kis halak, nem számítanak. Van fogalmuk, hány fej hullana még itt a porba? Nem, uraim, ez nálunk elképzelhetetlen! Amíg ekkora az összefonódás a legalsó szinttől a legmagasabbakig, addig nálunk egy kisembernek sosem lesz igaza. Káló úr halott volt és egyelőre az is marad, ha az állam összes pénzét elsikkasztja, akkor is, sosem sem fogják élővé vagyis büntethetővé nyilvánítani, mert a dominóelv alapján magával rántaná az egész jelenlegi kormányzati rendszert. Hogy precízen fejezzem ki magam: a mi legbiztosabb védelmünk maga az állam, s vele egyetemben a vádhatóság, amely jobban besározódott ebben a különös ügyben, mint önök a saját területükön együttvéve, valamennyien. Az adócsalás, vagy bármilyen egyéb bűntett, amit *néhai* Káló Miklósról rábizonyíthatnak, gyerekes csínnyé minősül és abban pillanatban érvénytelenné, okafogyottá válik, amint kitudódik. Eddig tudtak követni?

Óriási, eget verő tapsvihár és éljenzés fogadta a *Bankár úr* fejtegetését és a tiszta, világos levezetést, Forgó Kázmér fürdött a dicsőségben és az sem lett volna senki számára meglepő, ha kopasz feje fölött hirtelen színes glória kezd tündökölni. Roppantul élvezte a sikert és

olyan kioktató modorban folytatta az előadását, mintha nehéz felfogású kisdíákoknak magyarázna.

– Látom, kezdik felfogni. Nagyon helyes. Azért, biztos ami biztos, megismétlem: használják ki Káló urat, rakjanak minden felelősséget a vállaira és várjanak. Nincs más dolguk, mint várni, türelemmel. Franci úr lesz Káló úr sofőrje és a testőre, tehát őt is alkalmazniuk kell, megfelelő fizetés ellenében. Az én három százalékomon kívül ez önöknek további 2x2 százaléukba kerül, plusz az aktuális ügy összegének egy százaléka illeti Káló urat, viszont nyugodtan alhatnak, a hajuk szála sem görbülhet többé. Káló úrnak természetesen még véletlenül sem szabad személyesen megjelennie a cégek telephelyein, az aláírnivalókat vigyék el a lakására, hogy önök később elmondhassák: joggal határolódnak el tőle, semmi közük a *halott ember* üzelveihez, nem is ismerik őt személyesen, nem is találkoztak vele. Célszerűnek tartom továbbá kettőjük részére egy megfelelő, diszkrét budai házacska kibérelni, vagy akár megvásárolni, javadalmazásukat rajtam keresztül készpénzben eljuttatni. Franci úrnak viszont azt ajánlom, hogy lehetőleg maradjon mindig a háttérben, mert reá nem vonatkozik a mentelmi jog, ha ügyetlen, bűnrészesség miatt könnyen előállíthatják. Ha szorul a hurok, mondja azt, hogy egyszerű bérlő, albérlő, vagy gondnok, a ház gazdájáról nem tud semmit. Tagadjon le mindent! Megértett? Rendben van. A többit bízza ránk. Holnap valamennyien pontos, részletes leírást kapnak arról, kinek, mekkora összeggel kell hozzájárulnia az akcióhoz, mivel – és kérem, ne tekintse ezt nagyképűségnek – én legalább olyan jól ismerem a helyzetüket, a forgalmukat és a veszteségeiket, mint önök, ha nem jobban. Minden szükséges tudnivalót megtalálnak ebben az emlékeztetőben, amit a kezemben tartok, tanulják meg kívülről az egészet, utána égessék el, nehogy nyoma maradjon. Ismétlem: semmisítsék meg! Uraim, befejeztem. Várom a döntésüket. Számítok a tökéletes diszkréciójukra, saját érdekükben.

Ezzel kényelmesen visszaült a helyére. Arc kifejezése e pillanatban szinte fejedelmi volt.

Szó sem lehetett vitáról. Miután Soóskuthy Géza és dr. Thoma is elfogadhatónak találta a *Bankár úr* korszakos javaslatát, minden különösebb cím nélkül megszavazták. A végén dr. Thoma bezárta az értekezletet, mondván: átolvasás

– *Bankár úr*, meghajlok az ön elméje nagysága előtt! Uraim, ne feledjék, százszor erősebb parancsolat köt bennünket a megállapodásunk betartásához, mint az írott szerződés: az érdek és a pénz! Ez még a magán-becsületszónál is előbbre valóbb.

11. fejezet

Kálóék elfoglalták az új otthonukat, ami sokkal nagyobb és mutatósabb volt, mint remélték.

Két szintből állt, lent is, fent is kényelmesen elfért volna egy-egy négytagú család. Legalább nyolcszáz négyszögöles őspark tartozott a házhoz, Miklós legszívesebben felásta volna az egészet, hogy teleültesse babbal, borsóval, krumplival. Hiába, a falusi vér nem válik vízzé. Vigasztalta, hogy Zsuzsinak a minap átadott háromszázezer forintot, kifizettek minden adósságot, azonkívül semmi más nem izgatta. Maradt zsebpénze így is, több, mint hajdani villanyszerelőként a félévi fizetése.

A kapubejáróval szemben dupla garázs fogadta a vadonatúj BMW-t, amit előző napon vásároltak Soóskuthy hitelkártyájára. Miklós nem tudott hová lenni a csodálkozástól, amikor látta, hogy az üzletembernek csak fel kellett mutatnia egy kis kártyaszerű lapot, azt bedugták egy szerkezetbe, valamit csináltak vele s már vihették is a gyönyörű autót. A garázsban két kocsinak volt hely, körben a polcokon olyan szerszámkészlet, hogy egy közepes szerelőműhelyt is kiszolgált volna.

– Fel kéne hozni az öreg Skodát, itt újjávarázsolhatnám – csettintett Franci és komolyan is gondolta. Isten ellen való véték nem kihasználni ezt a remek alkalmat, s ha már így van, miért ne a saját kocsija lássa a hasznát – vélte.

Nem kellett költözniük, egyszerűen besétáltak a házba. Forgó átadta a kulcsokat a tulajdoni lappal és a szerződéssel együtt, ezzel el is volt intézve, csak a bejelentkezésen kellett túl-lenniük. Tulajdonosként Miklós neve volt feltüntetve, Franci morgott egy sort, hogy ő megint ki van semmizve, de aztán észbekapott és gyorsan befogta a száját. Jobb minél inkább ki-maradni a buliból s csak a hasznát élvezni.

A *Bankár úrnak* többé hírét sem hallották, még csak nem is telefonált, kivéve, amikor a pénzüket hozta.

Franci a garázs melletti gondnoklakást rendezte be magának, hogy ha kell, elmondhassa, ott lakik, mint albérlő.

Az első esetük beköltözésük után pár nappal következett be. Autó állt meg a ház előtt, két morc képű, öltönyös úr szállt ki belőle és hosszasan, türelmetlenül nyomták a csöngőt. Franci várt keveset, hadd egye őket a penész s csak azután ment ajtót nyitni.

– Jó napot! Kit keresnek? – közben alaposan megnézte magának őket. Az egyik olyan volt, mint egy égimeszelő, magas, vékony és kefefrizurát viselt, a másik köpcös és tar fejű.

– Maga Káló Miklós? – kérdezte a magasabbik.

– Nem, az én nevem... – mutatkozott be jól megjászott bambasággal. – Albérlő vagyok, s egyben gondnok, én kezelem a kertet, meg ami a ház körül akad javítani, tenni való.

– Kié a ház? – vette át a kérdezést a kopasz.

Franci még butább arcot vágott, mint aki nem érti, hogy lehet ilyet nem tudni.

– Hát gondolom, a házigazdáé... – rebegette jámborul. – A Káló úré. Ki másé lehetne?

– Itthon van?

Franci tovább adta az értetlent. Széttárta a kezét és sajnálkozva mondta:

– Hogy itthon van-e? Honnan tudhatnám én azt, kérem? Nem jelentkezik be nálam, se amikor megy, se, amikor jön. Saját kulccsal nyitja a kaput, elvégre a sajátjában van.

- Nem is szoktak beszélgetni?
- Ne tessenek haragudni, kicsodák az urak? Mit akarnak tőlem? Én nem tudok semmiről.
A tar fejű igazolványt vett elő és Franci orra alá dugta.
- Bűnügyi rendőrség! Még mindig azt állítja, hogy nem tud mondani nekünk semmit?
- Mitől lettem volna okosabb? Nincs énnekem közöm a rendőrséghez.
- Hol dolgozik? – közben elindultak a ház felé vezető kockaköves úton.
- Éjjeli őr vagyok egy káefténél, Óbudán – válaszolta Franci. – Odabenn van az igazolványom – mutatott a gondnoklakás irányába. – Kihozzam?
- Jó, rendben van, nem szükséges, elmehet a dolgára, magával egyelőre végeztünk – mondta a hosszú csalódottan. Látva, hogy Franci elindul a garázs felé, utána szólt – De maradjon benn a lakásban! Ne menjen el itthonról! Lehet, hogy még szükségünk lesz magára.
- Igenis! – válaszolta tisztelettudóan Franci és gyorsan elhúzta a csíkot.
- A nyomozók megzörgettek a bejárati ajtót. Azonnal kinyílt, Miklós állt ott, elegáns selyem házikabátban, kezében vastag szivarral, nyugodtan pőfékelve.
- Tessék, kicsodák Önök? – mondta hűvös udvariassággal. – Mit óhajtanak az urak?
- Ön Káló Miklós? – kérdezte a köpcös.
- Ahogy vesszük. És önök kicsodák?
- Rendőrség – felelte az égimeszelő nyomozó és felmutatta az igazolványát. Példáját követte a köpcös is. – Megengedi, hogy bemenjünk, vagy máris velünk jön? Előállítási parancsunk van.
- Fáradjanak be – állt félre Miklós. – Nincs titkolni valóm.
- Bevonultak, elől a köpcös, mögötte a magasabbik, legutoljára Miklós. A nyomozók szájtátva megálltak a fényűző berendezés láttán.
- Ejha! – mormogta a kicsi irigykedve. – Ez igen! Egyedül lakik itt?
- Megtudhatnám, mi járatban vannak, uraim? Foglaljanak helyet, helyezték kényelembe magukat. Kérnek egy italt, esetleg kávét?
- Köszönjük, nem, szolgálatban vagyunk. Káló úr, megmutatná a személyi igazolványát?
- Hogyne! Parancsoljanak! Ott van kikészítve állandóan az asztalon.
- A nyomozók egyszerre hajoltak az igazolvány fölé, szétnyitották, összenézték és bólintottak.
- Ez az igazolvány hamis – mondta a köpcös. – Kár tagadnia, Káló úr, ha ugyan tényleg ez a neve.
- Valóban Káló Miklós a nevem, ebben biztos lehet – felelte nyugodtan Miklós – és az igazolvány... nos, majdnem úgy van, ahogy ön állította, de csupán a fotó hamis, az igazolvány eredeti, valódi. Szereztem, ne kérdezzék, hogy kitől, mert arra úgyse válaszolok.
- Elárulná nekünk a valódi nevét?
- Már mondtam, én vagyok Káló Miklós, ez a valódi nevem, amióta a világon vagyok. Vegyék úgy, hogy az eredeti igazolványomat elveszítettem és kerítettem egy másikat helyette. A fénykép lehetne jobb is.
- Anyja neve?
- Kókai Mária.

– Hm. Igen. Születési hely, év, hónap, nap...

Miklós felsorolta az adatokat és vidáman mosolyogva megkérdezte:

– Minden stimmel? Igyekeztem pontos lenni.

– Nagyon jó kedvében van! – mérte végig megvetően a köpcös. Egyre inkább kiütközött, hogy ő a főnök. – Sajnálom, mégis velünk kell jönnie. Alapos a gyanú, hogy ön fedezetlen csekkel fizetett egy állami cégnél.

– Ezért kár bemenni a rendőrségre, elmondhatom itthon is. Pontosan úgy történt, ahogy mondták, annyi különbséggel, hogy nem ez volt az első eset és nem is az utolsó.

A nyomozóknak elakadt a szavuk, nem számítottak rá, hogy a gyanúsított ilyen könnyen megadja magát, sőt még rá is tesz egy lapáttal. Valami nem stimmel, gondolták.

– Még egyszer felszólítom, nyilatkozzék: mi a valódi neve? Hogy hívják? – lépett előre a köpcös nyomozó.

– Esküszöm az összes életemre, hogy Káló Miklós az igazi nevem! A név garantáltan eredeti.

– Majd elvállik. Hajlandó önként velünk jönni, vagy megbilincseljük?

– Mondtam már, hogy mehetünk, de semmi értelme. Én ugyanis nem létezem. Tessék, itt a telefon, kérdezzék meg az országos nyilvántartót, hol található jelenleg Káló Miklós.

A nyomozók összenéztek. A hosszú zsebkendőt vett elő és a homlokát törölgette.

– Mit ért az alatt, hogy ön nem létezik?

– Csak telefonáljanak. Diktálják be az adataimat, s majd mindent megértenek. Igazán nem vádolhatnak azzal, hogy hátráltatom a rendőrhatalom munkáját.

A köpcös intett a szemével, a hosszú tárcsázott. Elmondta, hogy szeretné, ha utánanéznének bizonyos Káló Miklósnak, akinek anyja neve... – és diktálni kezdte a személyi igazolványban található adatokat. Idegesen toporogva várta, amíg a nevet előhívják a számítógépből. Nem tartott sokáig, egy perc elteltével belehallózt a kagylóba, majd dühösen felkiáltott:

– Ne marhaskodjon velem! Mi az, hogy meghalt? Itt áll előttem, és nagyon is eleven!... Nem érdekel, nézze meg még egyszer!... Hogy?!... De hát az lehetetlen... – dadogta sápadtan.

A köpcös kirántotta kezéből a kagylót és ordítani kezdett.

– Mit szarakodnak maguk ott? Az összes létező Káló Miklóst ellenőrizték le!... Nem érdekel, hányan vannak! – néhány pillanatig kimeredt szemmel hallgatózott – Hogy mi...? Olyan biztos ebben? Mikor?... Értem... Ez kész örület! – nyögte tompán és lerakta a telefont. – Attól tartok, tisztelt uram, hogy itt valami szörnyű félreértésről van szó. Köszönöm és elnézést kérünk, ha kissé türelmetlenebbek voltunk, mint illenék. Úgy látszik, összekeverték a címet, egy másik Káló Miklósról lehet szó. Csak azt nem értem, uram, miért vállalta el a bűncselekményt?

– Vegye úgy, hogy örömet akartam szerezni maguknak. Egy kis sikerélmény mindenkinek jólesik.

– Zavaros ez az egész história. Ha egyszer meghalt, mit keres itt? Nem értem, nem értem! – sápítózott a hosszú. – De majd kiderítjük!

A köpcös előkotort egy törülközőnek is beillő használt, kockás zsebkendőt a nadrágja zsebéből, mert még jobban izzadt, mint a kollégája és elkezdett le-föl rohangálni.

– Mondja, ki a fene maga tulajdonképpen? – kérdezte lila fejjel Miklóstól. Nem tudott belenyugodni, hogy a bolondját járatják velük.

– Miért nem hisz nekem? Már mondtam, Káló Miklós vagyok, ugyanaz, aki március 11-én elhunyt. Tessék, akarják látni a halotti anyakönyvi kivonatokat? Mint látják, minden adat megegyezik azokkal, amiket a személyi igazolványomban olvashatnak. Bizonyítsák be az ellenkezőjét és azt csinálnak velem, amit akarnak, akár fel is akaszthatnak. Uraim, önök egy halottat zaklatnak, s ez nem válik dicsőségükre. Ezt még Szent Péter sem nézné jó szemmel. Ezért a pokolra fognak jutni. Így bánni egy szegény halottal!

A két nyomozó félrevonult és izgatottan, egymás szavába vágva vitatkozott. Látszott rajtuk, hogy fogalmuk sincs, mitévők legyenek. Aztán a köpcös megunt a nevetséges helyzetet, egy intéssel lezárta a vitát és azt mondta:

– Figyeljen ide, maga... izé... túlvilági szellem, ne higgye, hogy ilyen könnyen le tud rázni bennünket, mi sem vagyunk ám olyan hülyék, amilyennek maga hiszi. Ajánlom, maradjon itthon, ne menjen sehová és főként ne utazzon el. Most visszamegyünk a kapitányságra, kissé jobban utána szimatolunk a maga sajátságos elhalálkozásának, és ne remélje, hogy ezzel az ravasz trükkel megússza. Hamarosan újból találkozunk! Menjünk! – biccentett a társának és nagy dérről-dúrral elvonultak. Miklós vigyorogva kísérte ki őket egészen a lépcsőfeljáróig.

– Ha hiszik, ha nem, én örülnék a legjobban, ha sikerrel járnának. Jó nyomozást, uraim! Találkozunk a mennyországban!

Amint az autó elporzott, Franci bújt elő. Eléggé megszeppentnek tűnt.

– Mi van, mit akartak a zsaruk? – kérdezte kipirulva.

– Valami hamis, fedezetlen csekkre szövegeltek, ha jól értettem. Ilyet feltételezni rólam! Hallatlan! – vont vállat Miklós, ezzel a maga részéről lezártak tekintette az ügyet. – Azt mondták, még visszajönnék. Tőlem!...

A nyomozók azonban nem jöttek vissza sem aznap, sem az utána való héten. Jöttek helyettük mások, de azok is rendre lógó orral, káromkodva, hitetlenkedve távoztak, megígérve, hogy nem utoljára jártak itt.

Időközben Zsuzsi is felköltözött, az apjával együtt. Mégse járja, hangoztatta pergő nyelvvel, hogy az ura ezzel a minden hájjal megkent aszfaltbetyárral, Francival élje világát a fővárosban, ő meg otthon rostokoljon, mint egy Hamupipőke, várva, egyszer majd csak vége lesz ennek a agyrémnek.

Alaposan meglepődött és igen megváltozott a véleménye a dolgokról, amikor Miklós megmutatta neki az összegyülemlett jövedelmét. Két és fél hónapja volt, hogy elszegődött bűnbaknak, azóta szorgalmas ügyfelei több mint negyven milliót hordtak össze. Ez már tisztán az övé volt, Franci külön jutott a pénzéhez s nagyon elégedett volt.

– Hová fog ez vezetni, szívem? – csóválta fejét az asszonyka. – Akárhogy is vesszük, mégse normális dolog, ami velünk történik. Nem maradhatsz halott örökké.

– Én akartam, hogy így legyen? – háborgott ilyenkor a férfi. – Nem mondhatod, én mindent megpróbáltam, hogy rendesen dolgozhassak, hogy visszakapjam a munkahelyemet, ismerjenek el élőként, de állandóan a szabályaikkal jöttek. Halottnak nem jár az igazolás! – hányszor vágta a fejéhez, emlékszel? Ha nem, hát nem. Nekem így is nagyon megfelel. Akkor, ha nekem nem hagyták, bizonyítsák be ők, hogy élő vagyok, De addig miért ne használnánk ki, ha már így hozta a helyzet.

Az elkövetkező hónapok alatt Miklós a válogatott gazdasági bűncselekmények olyan tömkelegét követte el, hogy még ő is ámuldozott, miféle gazemberek uralják az üzleti világ egy részét. Jóformán nem volt olyan hét, hogy két-három disznóság ki ne derüljön valamelyik ügyfeléről, aki minden további magyarázkodás helyett már irányította is a nyomozó-hatóságot

az egyedüli, örökös vétkes, Káló Miklós címére. Így aztán nem csoda, hogy a jövedelme jócskán megugrott és valóságos vagyon kamatozott a számláján.

Forgó Kázmér a kezét dörzsölte és a napról napra szaporodó pénzét számolgatta. Egyetlen fillér befektetés nélkül, a legcsekélyebb kockázatot sem vállalva ilyen előnyös fogásra még aligha tettek szert a magyar pénzpiacon. A Hivatal a haját tépte, a nagyvállalkozók viszont röhögtek a markukba.

Talán örökre így folynak a dolgok, ha egy szerény, beosztott minisztériumi kistisztviselőnek nem üt szöveget a fejébe valami furcsaság.

12. fejezet

Kalapos Ernő nem volt az a kimondott lángész, mindenkori főnökei mégis nagyon sokra becsülték kitartó szorgalmáért, lelkiismeretességéért és megbízhatóságáért, bár kezét nem fogtak vele.

Imádta az aktákat, a kimutatásokat. Úgy el tudott gyönyörködni egy-egy szépen megformázott, aláírásokkal, pecsétekkel ékesített ügyiratban, mint más a tavaszi rügyfakadásban. Kalapos megrögzött agglegény volt, kicsi, tömör, őszes bajuszkájával, drótkeretes szemüvegével, könyökvédőjével, ízig-vérig aktakukac volt, róla lehetett volna megmintázni az ideális bürokrata szobrát, aki még álmában is elutasításokat és határozatokat fogalmaz olyan cirkalmas bikkfanyelven, amit a jogászok is csak több órás elmélyült töprengéssel tudtak megfejteni.

Kalaposnak feltűnt, hogy milyen sűrűn fordul elő mostanában a Káló Miklós név, s hogy ezek az ügyiratok rendre lezáratlanok maradnak.

Felébredt benne a született ösbürokrata vadászösztöne és beleásta magát a gyanús esetekbe.

Egykettőre kiderítette, hogy valamennyi akta ugyanazzal a záradékkal végződik: *Az ügyfél elhalálozott.*

Nem akart hinni a szemének!

Ellenőrizte a dátumokat és az eredmény megdöbbenette: a Káló-esetek mintegy fél esztendeje folyamatosan ismétlődtek, ahelyett, hogy már az első „meghalt” bejegyzés után megszakadnának.

De hát ez merő képtelenség! Ha egyszer elhalálozott az illető, nem lehetnek további problémái a törvénnyel – vélné a józan elme.

Ám ennek éppen az ellenkezője történt: az utóbbi időben nemhogy szűntek volna, de határozottan megsaporodtak a Káló Miklós körüli események. Jelenleg is mintegy négy-öt különféle eljárás van folyamatban más-más cégek ellen, „különösen nagy értékben elkövetett visszaélés és adócsalás büntette” vétkében és kivétel nélkül mindegyik az ismerős névnél lyukad ki, s ezzel az ügy meg is feneklik a bűvös szónál: „meghalt”. Vagyis soha nincs felelős, hiszen ha egy időközben elhunyt személy követi el a bűncselekményt, utólag nyilvánvalóan nem lehet perbe fogni az illetőt.

Éppen ez volt a bökkenő, s ami nem hagyta nyugton: ha egyszer meghalt – márpedig itt az áll, fehéren-feketével, félreérthetetlenül –, miként garázdálkodhat még mindig ez a Káló Miklós, változatlan, sőt növekvő hangyaszorgalommal?

Figyelni kezdte a beérkező ügyeket és legnagyobb ámulatára kiderült, hogy a megboldogult pontosan harminchárom ilyen-olyan vállalatnál tevékenykedik magas vezetői beosztásban és minden alkalommal kizárólagosan és bizonyíthatóan ő a felelős az elkövetett vétségért. A vizsgálatok ezt minden kétséget kizáróan dokumentálva igazolták. Mégsem lehet tenni semmit, hiszen ott a megfellebbezhetetlen tény, hogy a bűnös már rég nincs az élők sorában.

De akkor ki írja alá helyette a hamis adóbevallásokat, fiktív szerződéseket, ígérvényeket, kiutalásokat, kötelezvényeket, jogtalan áfa-visszaigényléseket? Visszajár a túlvilágról? Ráadásul az aláírások minden esetben ugyanattól a kéztől származnak, amit a hivatalos írásszakértői vélemények egybe hangzóan bizonyítottak.

Jobb híján kigyűjtötte a gyanús aktákat és bekopogtatott vele közvetlen főnökéhez, Kecskés Aladár osztályvezetőhöz és előadta vizsgálódásai eredményét.

Kecskés figyelmesen hallgatta, de nem vette komolyan beosztottja aggályait.

– Nézze, Kalap úr, ha egyszer valaki meghalt, annak vége, bedugják a föld alá, az többé nem fog a maga bosszantására adócsalást és hasonló gazemberségeket elkövetni. Ebben nyilván egyetértünk. Bizonyára névazonosságról van szó. Előfordul az ilyen néha...

– Bocsánatot kérek, osztályvezető kartárs, nem lehet névazonosság, mert minden adat megegyezik: lakáscím, anyja neve, születési idő, aláírás minta, és így tovább.

Kecskés elkomorodott.

– Mutassa! Vagy még jobb, ha itt hagyja nálam ezeket az aktákat, hogy alaposabban áttanulmányozhassam őket. Majd értesítem, hogy mire jutottam. Maga csak figyeljen tovább. Ha bebizonyosodik a gyanúja, soron kívül jutalomban fogom részesíteni!

Amikor Kalapos elment, Kecskés az egész paksamétát azonmód a hóna alá vágta és bement a főosztályvezetőhöz referálni. Természetesen úgy adta elő a szenzációs felfedezést, mint saját kutakodásainak eredményét, a lelkiismeretes Kalapos Ernő nevét elfelejtette megemlíteni.

Baranyai Emil főosztályvezető tökéletesen ismerte Káló Miklós minden lépését, hiszen egyike volt annak a harminc főnek, akik részt vettek a *Bankár úr* értekezletén.

Megfagyott a vér az ereiben, ha arra gondolt, hogy egy minden lében kanál, ostoba osztályvezető kikürtöli Káló szerepét a sajtónak, hadd lássák, micsoda éberséggel végzi a dolgát, s ezzel az ő személye is könnyen reflektorfénybe kerülhet. Őt másodpercre volt szüksége végiggondolni és eldönteni, mi a fontosabb: homályban hagyni Káló Miklóst, továbbra is alkalmazni őt bűnbakként, vagy sürgősen eltávolítani a túlbuzgó Kecskést, mielőtt nem késő.

Természetesen az utóbbit választotta.

– Tud még valaki erről a disznóságról? – kérdezte szigorúan.

– De kérlek, Emil, hogy gondolod...? Nélküled...?

– Ne kérlekezz itt nekem, hanem válaszolj egyenesen.

– Ööö... ahogy vesszük... – nyökögte az osztályvezető leforrázva.

– Igen vagy nem? Pontosan akarom tudni az igazságot.

– Nos, Kalapos volt az, aki elsőként felhívta a figyelmemet erre a rejtélyes...

Még folytatta volna, de Baranyai belefojtotta a szót.

– Értem, tehát Kalapos és te. Van még valaki kettőtökön kívül?

– Senki, kérlek tisztelettel, esküszöm, hogy senki, hacsak Kalaposnak el nem járt a szája.

Baranyainak nagy kő esett le a szívéről. Kalapost könnyű lesz leépíteni, ez a csúszómászó féreg pedig a tenyeréből fogja felnyalni a morzsát, csak rá kell ijeszteni egy kicsit.

Már tudta, mit kell tennie.

– Megkapjátok a munkátokért a jutalmat, de addig is a leghatározottabban utasítalak, hogy erről senkinek... megértettél?... senkinek egy árva szót se! Szigorúan titkos ügyként kezeljétek!

– Bocsáss meg, főnököm, nem értelek, hiszen a napnál is világosabb, hogy itt valami disznóság folyik a hatóság orra előtt.

Ne vitatkozzunk! Világos? Államérdekről van szó, fontos nemzetbiztonsági titkokról, és nincs felhatalmazásom, hogy részletekről beszéljek. A „Káló Miklós” csupán fedőnév. A többit a fantáziára bízom. Még egyszer: világos? Szigorúan titkos ügy!

– Világos, kérlek, ahogy parancsolod! Szigorúan titkos! – motyogta Kecskés és rémülten fogta fel, hogy akarva-akaratlanul olyan dologba ütötte az orrát, amibe nagyon nem lett volna szabad. – Természetesen néma leszek, mint a hal. Ahogy parancsolod. Ha kell, meg is esküszöm!

– Mi a szándékom?

– Ha jól értettelek, kérlek – szepegte a minden színben játszó osztályvezető –, még ma talállok valami indokot és még ma kirúgom ezt a hülye Kalapost.

A főosztályvezető finoman elmosolyodott.

– Okos fiú vagy! Ügyes fiú! Mindig tudtam, hogy számíthatok rád – és megveregette Kecskés jéghideg arcát, akibe ettől lassan visszatért az élet. – Azért kirúgni nem kell, az túl feltűnő volna. Helyezzük át magasabb beosztásba, lehetőleg egy másik osztálynál, másik épületben, adunk neki mondjuk 25-30 százalékkal több fizetést, és mindenképpen el kell szigetelni a beérkező ügyektől. Mellesleg, ma ünnepi vacsora lesz nálunk, csak a legszűkebb baráti kört és a rokonságot hívtam meg. Örülnék, ha a kedves nejeddel együtt megtisztelnétek szerény otthonunkat. Mondjuk este kilenc órára gyertek. Tudod, hol lakom? Azt hiszem, még nem voltál nálunk. Milyen kár!

– Hogyne, kérlek, hálásan köszönöm a meghívást, ott leszünk, természetesen... – hápogta Kecskés félájultan a meglepetéstől. Egy perce még az állását érezte veszélyben, most meg ez a meghívás!... Szóval ilyen nagy buliról van szó? Akkor itt nagyon nagy pénzek forognak, s ebből neki is kapni kell. Kihúzta magát és megnyugodva annyit mondott:

– Sose kedveltem ezt a Kalapost. Ha kell, ha nem, állandóan kever valamit. De majd én elintézem, kérlek, tapintatosan. Ígérem, meg leszel elégedve.

– Helyes... – hunyorgott elégedetten Baranyai. – Az ilyen embernél mindegy, milyen beosztásban van, akaratlanul is csak bajt hoz a nyakunkra. Tudod mit, meggondoltam, szabadulj meg tőle egyszer s mindenkorra. Hány éves ez a Kalapos? Ötvenöt? Hm!... Elég rozzantnak néz ki. Zavard el nyugdíjba, kapjon némi végkielégítést és látni se akarom közöttünk! Tehát akkor ma este! Örülök, kérlek, igazán nagyon, de nagyon örülök, és köszönöm a fáradozásodat! – áradozott a főosztályvezető és Kecskés hátát lapogatva kitessékelte a helyiségből.

Öt perc múlva már a miniszter irodájában ült, aki tenyerébe ejtett állal, bíborszínű fejjel hallgatta a beszámolót. Amikor Baranyai befejezte, csak annyi megjegyzést fűzött az egészhez.

– Ideje, hogy Káló véglegesen feltámadjon, vagy visszatérjen a másvilágra. Ma délután felkeressük halotti magányában. Magam veszem kézbe az ügyet.

13. fejezet

A *Bankár úr* gyalogosan bandukolt a Káló-villa felé.

Szerette ezeket a kedves, eldugott, csöndes budai mellékutkákat, ahol tiszta levegőt szippant-hat az ember, s közben jókat lehet gondolkodni. Forgó Kázmérnak most különösen sok oka volt, hogy a fejét törje: a kartellbe tömörült társaság kezdte túlzásba vinni a Káló személye adta védettség kihasználását, valamit sürgősen tenni kell, muszáj lesz kissé visszafogni őket csak azt nem tudta, miként; hogyan fékezze meg ezt a bünbandát úgy, hogy azért el se ijessze őket túlságosan.

Ez volt azon ritka pillanatok egyike, amikor Forgó Kázmér rendszerező agya csődöt mondott, ezért húzta-halasztotta, hogy gyorsan célba érjen. Kálóék ráérnek, mindegy, mikorra érkezik, különben sem szeretett pontos lenni, ha nem okvetlenül muszáj. A főnöknek joga van késni!

Már csupán egy sarkon kellett befordulnia, amikor felismerte Baranyai Emil főosztályvezető elsuhanó autóját. Mellette a minisztert látta ülni. Az autót Baranyai vezette – tehát még a sofőrt is eltávolították! Nem lehet vitás: ezek Kálóhoz mennek! – világlott fel a *Bankár úrban* a nyilvánvaló tény. De honnan tudják a címet?

Hohó, itt valami igen komoly dolog készül a háttérben, amiről neki okvetlenül időben tudnia kell!

Megszaporázta a lépteit, nehogy későn érkezzen, de az autó addigra már behajtott az udvarra. Szerencséjére Francit még ott találta a kapunál.

Franci, amikor meglátta a *Bankár úr* ösztövé alakját, rögtön sejtette, hogy zúr van. Az előbb az a két pökhendi hájfejű, most meg ez a fontoskodó kis mitugrász. Na majd elvállik.

– Üdvözlöm, *Bankár úr*! Csak nem hozzánk tetszik igyekezni ilyen sietve?

– Tudja, kik voltak azok, akik az imént érkeztek? – kérdezte köszönés helyett Forgó.

– Tudja a nyavalya, nem is érdekel, nem mutatkoztak be – legyintett Franci. – Arra azonban mérget veszek, hogy nem a munkaközvetítőből szalajtották őket. Biztos megint a nyomozók. Még a köszönésem se fogadták.

– Örüljön neki, Francikám! Az lett volna legjobb, ha meg se látják magát. A két úr közül az egyik miniszter volt, és a kedvenc főosztályvezetője. Káló itthon van?

– Hát persze, itthon. – mondta meghökkenve Franci és jókedvét mintha elfűjták volna.

Forgó szaladt, rohant a lépcső felé, ahol Káló éppen ekkor fogadta a vendégeket. Természetesen fogalma sem volt, kik a látogatói. Baranyait nem ismerhette fel: ott a cigarettafüsttől homályos teremben, a megbeszélésen, harminc ember ült körül a hatalmas asztalt, jó, ha egy-két arc megmaradt halványan az emlékezetében. Ráadásul neki mindenki háttal ült az asztalnál. Azt hitte, megint a rendőrségtől molesztálják. Hát csak rajta! – gondolta videran.

Már éppen nyitotta az ajtót előttük, amikor Forgó úr lihegve megállt mellettük.

– Jó napot, uraim, remélem, nem jöttem rosszkor, a világért sem szeretnék zavarni. – köszönt jól kieresztve dübörgő basszusát.

A vendégek kelletlenül mérték végig az apró termetű emberkét.

– Mit keres maga itt, Forgó? – támadt rá jéghideg megvetéssel Baranyai.

– Ezt én is kérdezhetném, ugyanilyen joggal – válaszolt pimaszul Forgó Kázmér. – Elvégre nem így egyeztünk meg annak idején, vagy már nem emlékszik? Én a barátomhoz jöttem. Remélem, nem tilos. Ugyan már, drága jó Baranyai úr, csak nem fogunk veszekedni itt az ajtóban! Hát már elfelejtette a régi szép időket, amikor még együtt...

– Elég! Nem vagyok kíváncsi a fecsegésére – csattant fel a főosztályvezető. – Szeretnénk Káló úrral hatszemközt beszélni, ha megengedi. Úgy hogy, kérem...

– Nem engedem meg – állt eléjük harciasan Forgó. – Káló úr az én munkatársam és csak az én külön engedélyemmel nyilatkozhat, és ő ezt nagyon jól tudja. Így van, Káló úr? – Miklós bizonytalanul bólintott. Ha tudta volna, kik a vendégek, valószínűleg nem így viselkedik.

– Ki ez a kis bohóc? – kérdezte ingerülten a miniszter. Forgó meghallotta és ő válaszolt.

– A közvetítő kapocs vagyok, szeretve tisztelt miniszter úr, egy halott és az eleven üzleti érdek, a törvény és a törvénytelenység között. A nevem Forgó Kázmér, de hívnak úgy is, hogy „a Bankár úr”, jóllehet, nincs ilyen végzettségem, viszont jobban kiérdemeltem, mint egyesek. Kérem, higgye el, valamennyiünknek az lesz a legjobb, ha én is részt veszek a beszélgetésben. Meggyőződésem, hogy ezzel a főosztályvezető úr is egyetért. Így van, Baranyaikám?

– Mit zagyvál maga itt össze-vissza? – rivallt Forgóra a miniszter, de Baranyai megállította.

– Kérlek... ne hagyd magad felfingerelni, tudod jól, árt a szívednek, bízd csak rám, majd én elintézem. – mondta olyan csitító hangon, mintha egy makrancos gyerekhez szólna – A barátunknak bizonyos értelemben igaza van. Engedjük, hogy ott legyen a beszélgetésnél. Nagyon fontos, és könnyen lehet, hogy a végén ő fogja megtalálni az egyedüli lehetséges megoldást. Felelősséget vállalom érte. Rendkívüli koponya, érdemes megismerned őt.

Káló Miklósban meghűlt a vér: *Miniszter? Főosztályvezető?...*

Csak abban reménykedett, ezek is ugyanolyan gúnynevek, mint a „Bankár úr”. Lehetetlenség, hogy ilyen magas rangú emberek a helyébe jöjjenek, s ne őt rendeljék magukhoz. Közben azon imádkozott, Zsuzsi nehogy idő előtt visszaérkezzen a bevásárló körútjáról, mert halálra rémül szegényke, ha megtudja, kik ezek.

Mind a négyen bevonultak a nappaliba. Az asztalon, mint mindig – ezt Forgó szigorú parancsba adta még a beköltözéskor – italkülönlegességek álltak, kristálypoharakkal és kis üvegtálkákban sós aprósütemény, mogyoró, pisztácia. Amíg befelé haladtak, Baranyai lázasan suttogott a főnöke fülébe: Forgóról magyarázott, igyekeztén megértetni, hogy a különös alakkal nem árt csínján bánni. Mire beértek, a miniszter mindennel tisztában volt.

– Térjünk a tárgyra – vágott a közepébe Baranyai és elfogadta a feléje nyújtott konyakot. Az csöppet sem zavarta, hogy hamarosan ismét volán mögé kell ülnie.

– Térjünk – bólintott Forgó. Időközben ő is elmondta Miklósnak, ki a két ember, s hogy ne nyugtalankodjon, amíg őt látja, mindent bízson rá. Csak akkor beszéljen, ha kérdezik, s ha ő bólint neki, akkor is a lehető legrövidebben.

– Nem gondolja, *Bankár úr*, hogy kissé messzire mennek? – lőtte el az első nyilat Baranyai.

– Mármost kik, főosztályvezető úr? Azokról beszél, akikkel együtt ön is megszavazta Káló úr fizetését és a jutalékait? Mert ha igen, egyetérték, magam is úgy vélem, hogy a mi mohó társaságunk kezd elszemtelenedni. Ide jövet éppen ezen töprengtem, miként lehetne enyhíteni a mohóságukon. Valamit tenni kell. Talán a miniszter úrnak lesz valami jó ötlete.

A miniszter haragosan nézett Baranyaira. Arra nem számított, hogy ilyen helyzetbe kerül és úgy beszélnek vele, mint egy mezei gyalogpolgárral, s hogy ez a ronda kis senkiházi egyáltalán merészeli megszólítani. Legszívesebben felállt volna, de tudta, hogy ezzel mindent elrontana. Úgy döntött, alkalmazkodik.

– Szóval, hogy állunk ezzel a maga állítólagos halálával, Káló úr? – kérdezte élesen.

– Kérem, én... – dadogta lámpalázasan Miklós, de Forgó gyorsan közbelépett.

– Engedelmeivel, miniszter úr, röviden összefoglalom... – és ügyesen tálalva, a tőle megszokott világossággal és tömörséggel elmesélte Káló Miklós kálváriáját a halál és az élet között. Keserveseket sóhajtott, fintorgott, s legjobban akkor volt elemében, amikor rátért a lehetséges következményekre: – ... mert ugyebár még nem beszéltünk arról, mit szolt volna mindehhez a hazai, az európai és a világsajtó, ha egy óvatlan, szenzációhajhász firkász megszellőzteti, hogy Magyarországon elevenen temethetnek el embereket. Az ellenzék!... Hű, mekkora botrányt csapnának, ha megtudnák, mi lenne itt, te jó ég, mekkora kormánybukás! – sopánkodott a *Bankár úr*, mint egy falusi vénasszony. – No de ne fessük az ördögöt a falra, jön az magától is. Nos, ott tartottam, hogy Miklósunk rohángált egyik hivatalból a másikba, természetesen minden eredmény nélkül, mi több, a megyei rendőrkapitányságon még le is akarták tartóztatni, mint közveszélyes örültet, bolondok házába akarták csukni. Így adódott, hogy önhibáján kívül törvényen kívülre került, hiszen, mint tudjuk, a halott csak politikai ügyekben büntethető. Egy zseniális elme ötlete nyomán bizonyos gátlástalan emberek ezt használják ki olyképpen, hogy rákennek minden csalást, disznóságot, míg ők vígan lubickolnak a maguk csekélyke milliárdoscskáikban. Meg van ez szervezve, fel van ez találva, igen tisztelt miniszter úr!

– Ki volt az a pihent agyú, aki kitalálta ezt az örültséget? – hápogta elképedve a miniszter.

– Szerénységem tiltja, hogy nevén nevezzem az illetőt – hajolt meg Forgó. – Legyen szabad visszafogottan úgy kifejezni magam: én voltam az az okos, körültekintő, figyelmes személy!

– Hogy lehet az, Emil, hogy én erről nem tudtam? – förmedt a miniszter Baranyaira.

– Kérlek szépen... ne légy ideges! Meg akartalak kímélni a részletektől. Éppen elég gond volt, hogy a vöd és a fiad szintén... pardon... ezt most hagyjuk, nem ide tartozik. Nem lett volna semmi értelme, hogy a gyanúnak akár az árnyéka is rád vetődjék, ha véletlenül kiszivárog a dolog. Amit az ember nem tud, az nincs, az olyan, mintha nem létezne. Téged védtelek azzal, hogy nem vontalak az ügybe még informálsan sem. Gondold csak el, ha egy fontoskodó újságíró, egy interpelláló képviselő rákérdez, könnyen zavarba jöhettél volna. Van erre szükséged? Te nem tudtál az egészről! Nem is lett volna semmi baj, ha az a hülye aktakukac kistisztviselő, az az izé... Kalapos, vagy hogy hívják, nem kezd kutakodni.

– No, de mégse mehet így a végtelenségig! Előbb-utóbb valakinek újból szemet szúrhat, hogy egy halott... már megbocsásson, kedves Káló úr... egy lábon járó, eleven hulla – micsoda képzavar, teremtő Atyám! –, egy nem létező személy sorra követi el a gazdasági bűncselekmények százait. Valamit tenni kell!

– Valamit tenni kell! – visszhangozták ugyanazzal a hangsúllyal a szobában lévők.

– Igen, mégpedig sürgősen – töprengett Baranyai. – Na, most legyen okos, maga... maga *bankár úr* – mondta gúnyosan Forgónak, aki ártatlan képpel nézett vissza.

– Végtelenül egyszerű – jelentette ki derűs nyugalommal. – Adjunk Káló Miklósnak egy vadonatúj személyiséget, új nevet, kitalált, költött személyi adatokat, be kell jegyeztetni a központi nyilvántartóba, mint *létező* személyt, s hogy ne legyen túlságosan szem előtt, kapjon egy olyan hivatalt, ahol nem sok vizet zavar, de elég magas van ahhoz, hogy senki ne merje piszkálni.

– Nem rossz ötlet! Ügyes! Rendben van, ez megoldható, ezt én elintézem – intett a miniszter jóváhagyólag. – Inkább az érdekelne, mi lenne az a bizonyos hivatal?

Miklós ide-oda kapkodta a fejét. Ezek a gyalázatosak úgy beszélnek, mintha nem is róla, az ő és a családja életéről, sorsáról lenne szó. Még csak meg se kérdezik, neki mi a véleménye.

Forgó Kázmér felállt és le-föl kezdett járkálni. Karjait hátrakulcsolta, gondolkozott.

– Megvan! – kiáltott fel hirtelen és a homlokára csapott. – Hogy ez másnak nem jutott az eszébe! Mi lenne a világgal, ha a *Bankár úr* nem gondolkozna? Az a szerencsénk, uraim, hogy bár valamikor én is ugyanolyan nagyképű voltam, mint önök most, mára sikerült tőkéletessé válnom. Nos, a javaslatom: hozzanak létre egy önálló, gazdasági bűncselekményekre szakosított, titkos nyomozóirodát és bizzák Káló Miklóstra a vezetését. Természetesen, már az új nevével és személyiségével. S én lennék a helyettese.

– Megörült? – hördült fel a másik kettő.

– Miért? Ez a létező legjobb megoldás. Egyrészt igazolja a kormány szándékát és eltökéltségét a monetáris és a gazdasági bűnözés felszámolása terén. Másrészt reméljük, Káló úrnak lesz annyi magához való esze, hogy sose érje utol önmagát, az ügyek felderítésében, biztosítéknak viszont ott leszek én, aki vigyázok reá. S ha mégis, leleplezzük, hogy csaló. Rég meghalt, nincs, így tanúként sem hallgatható ki. Vagyis újra visszahelyezzük másvilági státusába. S ezzel minden ügyet véglegesen lezárhatunk.

– *Bankár úr*, maga tényleg egy szuperzseni! – suttogta hódolattal Baranyai és kérdőn pillantott a miniszterre.

– Az! – bólintott a miniszter irigykedve. – Zseni! Nem szeretném az ellenségemnek, de barátomnak se. Rendben van, megcsináljuk, de van egy kikötésem...

– Nekem is – szólalt meg egy csöndes hang. Káló Miklós jött előre a sarokból, ahol eddig ült és úgy mosolygott a három férfira, mint a kannibál a misszionáriusra, mielőtt az üstbe tenné főni.

– Magának? – nézett rá felháborodva a miniszter. – Miféle kikötése lehet magának? Hiszen fél lábbal a börtönben van, a másikkal a sírban, onnan próbáljuk kihúzni, szerencsétlen flótás.

– Ha az én egyik lábam a börtönben van, akkor a maguké is ott van, mind a kettő, ezt ne feledjék. Tehát a kikötéseimre kíváncsiak. Hát tessék: hajlandó vagyok új névvel élni, ha kívánják még az arcomat is átoperáltatom, de meg akarom tartani ezt a villát, ide akarom hozni a családomat és garanciát kérek arra, hogy soha nem lesznek anyagi gondjaim. Ugyanez vonatkozik a barátomra, Francira is. Mindezt írásba kérem.

– Mindent megkap, kivéve az írást! Elégedjen meg a mi adott szavunkkal.

E pillanatban nyílt az ajtó és Franci lépett be, kopogtatás nélkül. A társaság dühösen nézett rá, de a sofőr nem zavartatta magát.

– Te, Micu – mondta haláli nyugalommal és odasétált Kálóhoz, aki dermedten állt –, nem tudod, hová a nyavalyába tettük a garázsajtó tartalékkulcsát? – közben halkán súgta: *nem fontos az írás! Hangszalagra vettem az egész tárgyalást.*

– Itt van a zsebemben, nesze – válaszolta Miklós és nagy szemekkel figyelte a barátját. Franci megköszönte és már ment is kifelé. Az ajtóból még visszanézett és rákacsintott Miklóstra, aztán már csak a léptei kopogását lehetett hallani, amint megy le a lépcsőn.

– Bocsánat, hol is tartottunk? – kérdezte zavartan a házigazda.

– Ott, hogy írásról szó sem lehet – mondta keményen a miniszter. A többiek bólogattak hozzá.
– És arról sem, hogy ugyanitt maradjon, ebben a villában. Túl sokan megfordultak itt. Kap egy jobbat, nagyobbat, szebbet, ki tudja, hányan tudják már, hogy maga itt lakik. Gondolkozzon, ember!

– Igaz, ezt elismerem. Jó, hát akkor legyen másik ház, azt se bánom, ha valahol kissé távolabb fekszik a főváros zajától, jó nagy kerttel, ahol nem csak ilyen haszontalan díszbokrok nőnek. De ragaszkodom a barátomhoz. Sofőrré úgyis szükségem lesz.

– Mit bánom én! Legyen, ahogy akarja, csak essünk túl rajta mielőbb – legyintett a miniszter.

– Ezen ne múlják. Emil – intett Baranyainak –, mennyi idő alatt lehet mindezt lerendezni?

– Egy hét, kérlek tisztelettel, vagy jó esetben négy-öt nap.

– Az sok. 48 órát kapsz. És többé nem akarok hallani semmiféle Káló Miklósról. Meg vagyok értve? Azt hiszem, uraim, végeztünk. Látja, öregem – fordult Miklóshoz oroszlánszelídítő tekintettel –, a végére minden kisimul. Minket csak a maga érdeke vezérel, remélem, ezzel tisztában van.

– Hát hogyne! – felelte Miklós és szélesen elmosolyodott.

Amikor az urak lefelé vonultak a lépcsőn, Franci éppen egy szál huzalt tekert a karjára lusta kényelmességgel.

– Maga mit csinál itt? – ripakodott rá Baranyai.

– Semmit. *Minket csak a maguk érdeke vezérel, remélem ezzel tisztában vannak.*

A három férfi egy pillanatra elfehéredett. Aztán a miniszter felvonta a vállát és csupán annyit mondott:

– Nem számít. Amíg a megállapodást mindenki betartja, addig nincs jelentősége, hogy kit kinek az érdeke vezérel, mert az közös. Uraim, nem árt, ha ezt mindenki jól az agyába vési.

Epilógus

Élő Miklós, a Speciális Ellenőrző és Nemzetgazdálkodási Központi Iroda vezetője rendszeresen minden évben megkapta a legmagasabb állami kitüntetést és a velejáró búsás pénzjutalmat. Munkájával nagyon elégedettek voltak az illetékes szervek és a mindenkori kormány, sőt, még a pártok se piszkálták se a személyét, se a munkáját. Hogy a feladata ellátása miben nyilvánult meg, az voltaképpen sosem derült ki, mivel az intézet tevékenysége a legszigorúbb államtitoknak volt minősítve, sőt személye is rejtve maradt a nyilvánosság elől, tévében nem szerepelhetett, fénykép nem készülhetett róla, interjút nem adhatott a sajtónak. Ezt törvény írta elő.

Sofőrjével időről-időre meglátogatta a Köztemetőben Káló Miklós márványkövel borított sírját és egy szál virágot helyezett el rajta. Ilyenkor, két gyermekével együtt, elkísérte csinos felesége is, aki illetlenül vidám volt, hangosan kacarászott és pattogatott kukoricát evett; a látogatók méltatlankodva súgtak össze a rendkívül divatosan öltözködő, illetlenül szeleburdi asszonyka viselkedését látva.

Élő Miklós hosszú éveket élt meg tisztességben, jólétben, csöndes nyugalomban.

„Akinek a halálhírét keltik...”

Kelt: 2006